

BİR ÖNCELLİĞİN NE ÖNEMİ VARKI ?

NUSRET SEN

Kıvılcım Yayıncılık

Birinci Baskı:

Chip Publishing, 213 Camberwell Road, London SE5 0HG

Yayın Hakkı © Nusret Sen 1998

ISBN: 1 9006 14 03 0

Bu kitabın CIP katalog kaydı Britanya Kütüphanesinden temin edilebilir.

Kapak Deseni: Nusret Sen

Özgün adı: What's In A Priority?

İkinci Baskı:

Kıvılcım Yayınları No.3

Üçüncü Baskı: 2007

Kıvılcım Yayıncılık

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	2
BÖLÜM I.....	5
YORUMLAR.....	5
A. SOVYETLER.....	5
A1. BİR ÖNCELLİĞİN NE ÖNEMİ VAR Kİ?	12
B. E. HOCA VE ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ	17
C. MAO ZEDUNG VE ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ	22
D. ENTERESAN BİR ÖRNEK: POLONYA TECRÜBESİ	25
E. SONUÇ.....	26
BÖLÜM II	27
BELGELER	27
A. SOVYETLER.....	27
B. E. HOCA VE ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ	40
C. MAO ZEDUNG VE ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ	54
D. ENTERESAN BİR ÖRNEK: POLONYA TECRÜBESİ	66
EKLER	70
1. İKİNCİ DÜNYA SAVAŞINDAN SONRA	70
KAPİTALİZMİN GENEL KRİZİ.....	70
2. KOMÜNİZME GEÇİŞİN BARIŞÇIL YOLU	78
3. GERÇEK İNANÇLILAR	80

SUNUŞ

Yaygın anlayışlardan birine göre S.B.K.P.'nin revizyonist yönelimi 1956'daki 20. Kongre ile başladı; Stalin'e ilk defa bu Kongre'de, pek çok kişinin resmi varlığını uzun süre bilmediği Kruşçef'in gizli konuşmasında saldırıldı; Ç.K.P. ve A.E.P. 20. Kongre'nin revizyonizmine karşı savaşımına ve Stalin'i savunmaya bundan bir müddet sonra başladı; onların bu savaşı, Marksist-Leninistlerin Sovyet Revizyonizmine karşı savaşımını temsil eder; onların bu Stalin savunuları onların Stalin'i onun düşmanlarına karşı savunmalarını temsil eder; dolayısıyla bir yanda S.B.K.P. ve diğer yanda Ç.K.P. ve A.E.P. arasında ortaya çıkan bölünme Stalin sonrası Komünist hareketteki ilk bölünmeyi, Revizyonistlerle Marksist-Leninistler arasındaki ilk bölünmeyi temsil eder, vs. vs.

Bu tür önerilerin doğruluğunu yanlışlığını incelemek zorundayız. Bu zorunluluk herkese malum olmalıydı çünkü çok kötü bir yenilgiye uğratıldık, ezildik, yok edildik ve açıktır ki yukarıda değinilen bölünmenin taraflarından hiçbiri de bize düşmana karşı iyi savaşçılar, muzaffer savaşçılar olmamız için gerekli bir ideolojik silah vermediler; kendimizi asmamız için sağlam bir ip verdiler. Neler olup bittiğini ve nelerin olup bitmekte olduğunu kavramamız gerekliliğinin zamanı geldi ve geçti bile.

Bu çalışma bu yönde küçük bir başlangıçtır. Bu çalışma, Stalin demek Komünizmin inşası demekse, Stalin'e yapılan saldırıların en geç Ağustos 1953'te başladığını, onun Komünizmi İnşa Planı'nın 1953 Ağustos'u başlarında ve açıktan açığa saldırıya uğradığını ve bu saldırıların ve yine açıktan açığa 20. Kongrede de sürdürüldüğünü gösteriyor. Stalin'e saldırıdan onun şahsiyetine yapılan saldırıları anlayanlar ve böylece Stalin'i kendi dar, küçücük ve kişisel (kişiye tapma) seviyesizliğine indirenler, ancak bunlar Stalin'e saldırının 20. Kongredeki Kruşçef'in gizli konuşmasıyla başlatıldığını ilan edebilirler ve 20. Kongre öncesi açıktan başlatılan ve 20. Kongrede de açıktan sürdürülen saldırıyı bir

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

türlü göremezler.

Ve tabii ki, Ç.K.P. ve A.E.P.'nin belgelerine bir göz atarsak, onların Stalin'e saldırıdan niye Stalin'in şahsiyetine yapılan saldırıları anladıkları da ortaya çıkar. Çünkü o zaman görülmektedir ki, sorun komünizmin inşası konusunda bir siyaset sorunu olduğunda tümüde, Sovyetler, Çinliler ve Arnavutlar hepsi de hemfikirdirler, Ç.K.P. ve A.E.P. Stalin'in Komünizmi İnşa Planı'na yapılan saldırılarla hemfikirdirler, onlar da bu saldırıya katılmışlardır; onların Komünizmi inşa planları Stalin'in komünizmi inşa planıyla çakışmamakta fakat Kruşçef, Troçki ve Buharin'in komünizmi inşa planlarıyla tam bir uyum göstermektedir.

Kitabın birinci bölümünde okuyuculara ikinci bölümde sunulan belgeler hakkındaki yorumlarımızı topladık. Yorumlar da belgeleri yaptığımız gibi Sovyet, Çinli ve Arnavut bölümlerine ayrılmıştır ve en sona Polonyalılardan enterasan bir belge eklenmiştir. Üçüncü, ekler bölümü, birinci bölümde varılan sonuçları güçlendirmek için ilave edildi; yani Ç.K.P. ve A.E.P. Stalin'in Komünizmi İnşa Planı'na yapılan saldırıdan haberdardı, onun planını bu saldırılara karşı savunmadılar ve dahası bu saldırıların revizyonist siyasetinin formüle edilmesine katkıda bulundular.

Herkes seçmek zorunda: komünizmi inşa planıyla Stalin veya kendilerine özgü komünizmi inşa planlarıyla onun gizli veya açık muhalifleri.

Üçüncü bir yol olmadı ve olmayacak da.

Ya, Marksizm-Leninizm'in çarpıtıcılarına karşı tavizsizce yürütülecek mücadeleye katılır, ya da tavizler, bahaneler metodu ve dolayısıyla düşmanla bağlar korunur.

BÖLÜM I YORUMLAR

A. SOVYETLER

Stalin'in Komünizmi İnşa Planı'na saldırı 20. Kongre'de, Stalin'in şahsiyetine karşı ve gizli kapılar ardında yapılan bir saldırıyla başlamaz. Bu saldırı onun ölümünden altı ay sonra başlar. Burada onun ölümünden hemen sonra, büyük ihtimalle onun ölümünden de önce başlayan siyasi konspirasyonlara değinmiyoruz. Nede olsa bu konspirasyonlar konusunda KGB, CIA vd. ile yarış edecek yetenek ve imkanlara sahip bilge yoldaşlardan değiliz. Saldırıya uğrayan onun şahsiyeti değil, onun komünizmi inşa planıdır. Ve bu kapalı kapılar ardında değil, Yüce Sovyet'in Ağustos 1953 açık oturumunda yapılmıştır. Bu çalışmada, bu saldırıyı, Stalin'in Komünizmi inşa Planı'na yapılan bu saldırıyı bir hususta ve tarihi süreç içinde inceleyeceğim: genellikle üretim araçlarının tüketim maddelerine kıyasla daha hızlı gelişimi olarak bilinen üretim araçları üretiminin öncelikli gelişmesi ekonomik yasası. Stalin'in Komünizmi İnşa Planı'na yapılan saldırı da tarihi olarak bu ekonomik kanunun içdiş edilmesiyle başlamaktadır. Bu hususta elde mevcut ilk saldırı örneğini şu belgeden okuyabilirsiniz:

1. Malenkov'un Yüce Sovyet'teki Konuşması

Pravda ve İzvestia, 9 Ağustos 1953

Sf. 1-4.

Stalin'in Komünizmi İnşa Planı'nın düşmanları "ağır sanayinin gelişmesinde elde ettiğimiz başarılar temelinde" "hafif ve gıda sanayilerini de, **ağır sanayinin gelişme hızı**

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

oranında geliştirme imkanına” sahibiz önerisini kabullendiriyorlar. Buda, tabii ki, “herşeyden önce tarımın gelişmesi ve büyümesiyle meşgul olmalıyız” önerisinin kabulünü zorunlu kılıyor.

Yeni siyasi hattın temeli budur. Ve Stalin’in Komünizmi İnşa Planı’nın bu düşmanlarına göre, daha önceleri Troçkist ve Sağcı Teslimiyetçilerin savundukları bu hattın, ağır sanayi artık inşa edildiği ve ekonomiye hükmettiği için, “Troçkist ve Sağcı teslimiyetçiler ve hainlerin” siyasi hatlarıyla hiçbir bağı yoktur.

Bu vatan hainleri ne derlerse desinler bu yeni siyasi hat **Troçkist ve Sağcı teslimiyetçiler ve hainlerin siyasi hattının ta kendisidir.** Sovyet Kanunlarına göre, 5 Yıllık Planın uygulanmasını önleyici her türlü faaliyet vatana ihanet suçu işlemektir. Bu yeni siyasi hat, 1951-55 planının uygulanmasını önleme çağırısı yapmaktadır. Bu yeni hattın Marksizm düşmanı bir siyaset olduğu Stalin’in “S.S.C.B.’inde Sosyalist Ekonominin Sorunları” kitabında teşhir edilmişti. Bu yeni hattın Marksizm düşmanı bir siyaset olduğu Yüce Sovyetlere yukarıdaki konuşmayı yapan bu Malenkov şarlatanının bizzat kendisi tarafından 19. Parti Kongresinde teşhir edilmişti.

Bu yeni hat “herşeyden önce tarımın gelişmesi ve büyümesiyle meşgul olmayı” gerektirdiği için, bu hattın haklılaştırılmasının yeni örnekleri doğrudan tarımı ilgilendiren konulardadır. Bunları şu yazılarda okuyabilirsiniz:

2. N. S. Kruşçef.

S.S.C.B.’inde Tarımın Daha da Geliştirilmesi için Alınacak Tedbirler

S.B.K.P. M.K. Geniş Toplantısına Sunulan Rapor. (3 Eylül 1953.)

(Sf. 17)

Görüldüğü gibi, bu vatan hainleri şimdi de “büyük-çaplı sanayi ile tarım arasında bir **uyumsuzluk**” ve “halkın satın alma gücü ile tüketim eşyaları ve gıda maddeleri arzı arasında

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

bir **uyumsuzluk**” tespit ettiler. Ve yine burada, “sosyalist üretim tarzının temel amaç ve temel görevi tüm toplumun sürekli artan maddi ve kültürel ihtiyaçlarını tatmin etmek” olduğu olgusunu ileri sürerek 1951 -55 Beş Yıllık Plan’ını açıktan açığa değiştirip, kendi planlarını devreye sokmaktadırlar. Stalin’in “..Ekonominin Sorunları” yapıtını incelemiş her bir okur bu Marksizm düşmanlarının bu “tüketimci” yaklaşımlarının yeni bir öneri olmadığını iyi bilecektir.

Yukarıda değinilen MK Geniş Toplantısı tarım alanında oldukça enterasan değişikliklere yol açar ve hemen bunların peşinden aşağıda değindiğimiz **Kararnameler** devreye girer. Bu kararnameler çok detaylı ve 1951-55 son Stalin Plan’ından ne kadar farklı oldukları, bu planın terk edilmesi anlamına geldiği, bunlara şöyle bir göz atan herkes açısından gayet bariz bir olgudur. Bu kararnamelere sadece değiniyoruz. Yapılan alıntılar, yeni hattı savunmak için **üretim araçları üretiminin öncelikli gelişmesi** konusunda ileri sürülen teorik önermelerle kısıtlanmıştır.

3. Kararnameler

- i- Hayvancılığı Geliştirme Üzerine Kararname
KPMK ve Bakanlar Kurulu. (26 Eylül 1953)**
- ii- Tüketim Maddeleri Üretimin Artırma Üzerine
Kararname
KPMK ve Bakanlar Kurulu. (28 Ekim 1953)**
- iii- Gıda Maddeleri Üremini Artırmak Üzerine
Kararname
KPMK ve Bakanlar Kurulu. (30 Ekim 1953)**

(Sf. 17)

Tüm bunlara rağmen, **Yeni Hattın** taleplerinin tarım tarafından karşılanmasının imkansızlığı ilgili herkese malum olmalıydı. Sanayide üretim, belirli ekonomik kurallar çerçevesinde, az çok isteğe bağlı olarak hızlı bir şekilde

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

artırılabilir ve bu artış sürekli kılınabilir. Halbuki tarımda ve hammaddesi tarıma bağıntılı olan sanayi dallarında, tarımdaki üretimin tabiyatı icabı sürekliliği sağlanmış aşırı hızlı bir artış imkansızdır. S.S.C.B.'inde tarım üretiminde sürekliliği sağlanan bir artış **“Tabiyatın Dönüştürülmesi Stalin Planı”**nın uygulanmasını gerektirirdi. Tabii ki eğer kişi hızlı ve geçici sonuç elde etmek istiyorsa, geniş bakir ve “kullanılmayan” topraklara sahip bir ülkede bunu başarmak mümkündür. Dolayısıyla da, bakir toprakların üretime açılması siyasetine yönelinip, ihlal edilmesi vatana ihanet suçu olan **“Tabiyatın Dönüştürülmesi Stalin Planı”**nın, anavatanın bu kanunun ihlali, bu planın diri diri gömülmesi Yeni Hatta itiraz etmeyen hiç kimsenin karşı çıkamayacağı bir gereklilik olarak kendini dayatır. Dolayısıyla da şu kararlar karşılaşıyoruz:

4. Merkez Komitesi Genişletilmiş Toplantısının Bakir Toprakların Üretime Açılması Üzerine Kararı. (23 Şubat-2 Mart 1954) (Sf. 18)

Buna da kararnameler gibi sadece değiniyoruz.

Tabii ki, bakir toprakların üretime açılması basitçe toprakların üretime açılması olayı değildir. Böylesi toprakların büyük miktarlarda üretime açılması çok miktarda traktör ve diğer tarım makinalarının kullanımını gerektirir. Dolayısıyla bunları üretmek için çok miktarda çelik ve makina üreten fabrika üretmek gereklidir. Ve bu tür topraklarda üretim ancak ve ancak, **“Tabiyatın Dönüştürülmesi Stalin Planı”**nın taleplerinin tersine, bol miktarda kimyasal gübre kullanarak mümkündür. Bu gübreleri üretmek için bir yığın kimyasal üretim yapan fabrika ve bol miktarda petrol ve gaz üretilmesi gerekir. Bunları üretmek için de yine bol miktarda çelik ve makina üreten fabrika üretmek ve tÿm bu çelik, petrol, gaz, makina fabrikası üretimini bu amaç için, bakir topraklardan ürün elde etmek için kullanmak, pardon, çarçur etmek gerekir.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Başka bir değişle, yanlış yönde bir adım atar ve o yönde devam etmekte ısrar edersen, bir Marksist isen Komünizmin yıkımı cehennemine, bir hain isen Komünizmin yıkımı cennetine ulaşırsın.

Tüm bunlardan sonra okur **Yeni Hattın** taraftarlarının hiç zorlukla karşılaşmadıkları, herşeyin onların istediği yönde geliştiği yanlış duygusuna kapılabilir. Muhalefette karşılaştılar. Okuyunuz:

5. Parti'nin Genel Hattı ve Marksizmin Bayağılaştırıcıları.

D. Şepilov. (24/01/1955 Pravda.)

(Sf. 18)

Daha ileri gitmeden, Stalin yoldaşın “..Ekonomik Problemler” yapıtında bu Şepilov karakterine(karactersizine) şu şekilde değindiğini hatırlatmak isterim: “Diğer sorulara gelince; Ostrovityanov, Leontyev, Şepilov (abç), Gatovsky vd. yoldaşların “Önerileri” hakkında belirtmek istediğim bir fikir yok.”

Şepilov'un buradaki önerilerine bir bakarsak Stalin'in onun önerileri hakkında neden bir fikir belirtmek istemediği okura açık olacaktır.

Şepilov “üretim araçları üretiminin relatif olarak daha yüksek büyüme hızının” “sosyalist ekonominin bir kanunu” olduğunu ispatlıyor ve böylece Parti Hattını muhaliflerine karşı savunuyor, Stalin'i çarpıtıcılarına karşı savunuyor.

Gel gelelim, Şepilov'un yerle bir ettiği (?) muhaliflerinin **“1953'ten beri Sovyet yurdu ekonomik gelişmesinde yeni bir aşamaya ulaşmıştır, ki bu aşamanın esasını Parti'nin ekonomik siyasetindeki radikal bir değişiklik oluşturur”** tespiti yukarıda okura sunduğumuz Parti belgelerine, bu belgelerde alınan kararlar ışığında atılan çok ve çeşitli pratik adımlara, tüm bunların sağladığı gayet sağlam temellere sahiptir, olguları yansıtmaktadır. Onların Parti'nin ekonomik

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

siyasetinin radikal bir şekilde değiştirildiği tespiti doğrudur. Şepilov ne yapıyor? Teorik hattaki değişikliği teşhir eden bir kişi olarak Parti Hattındaki radikal değişikliği de teşhir ediyor mu? Hayır! Muhaliflerin doğru önerisini, yani Parti Hattının değiştirildiği doğru önerisini, bu önerinin yanlış olduğunu iddia ederek cevaplıyor; bu görüşü ileri sürenlerin “Parti ve Hükümet’in kitlesel tüketim eşyalarını artırma kararlarının esasını kabaca çarpıttıklarını”, çünkü “milli ekonomide oransızlıklar keşfeden Parti’nin—bu oransızlıkları düzeltmek için, bn.—sürekli böylesi adımlar attığını”, dolayısıyla muhaliflerin bu işin esasını çarpıttıklarını, söz konusu olanın Parti Hattının radikal bir değişimi değil de, milli ekonomide keşfedilen oransızlıkların düzeltilmesi için atılmış birkaç adım olduğunu iddia ediyor.

Başka bir değişle: ne yapacaksan yap, sorun yok, ama hafif sanayinin öncelliği veya benzeri laflar etme, çünkü bu teoride bir değişiklik anlamına gelir. De ki, oransızlıkları düzeltiyoruz, ve kimseye de Parti Hattının değiştirildiğini hatırlatmaya filan kalkışma.

Böylesi bir düşmanı olanın dosta ne ihtiyacı var ki?

İşte bu. Yeni Hattın savunucularına muhalefet edildi, Stalin savunuldu, ve N. S. Kruşçef’in S.B.K.P. MK Genel Toplantısına ve N. A. Bulganin’in Yüce Sovyet’e bu makaleden hemen sonra yaptıkları konuşmalar tarafından da ispatlandığı gibi Yeni Hattın savunucuları “yenilgiye” uğratıldılar.

Şu belgelere bakınız:

6. Çiftlik Hayvanları Ürünleri Üretiminin Artırılması Üzerine

N. S. Kruşçef, S.B.K.P. MK Genel Toplantısına Rapor. (25 Ocak 1955.)

(Sf. 20)

7. N. A. Bulganin’in Konuşması

S.S.C.B. Yüce Sovyet’i Toplantısı. (8 - 9 Şubat 1955.)

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

(Sf. 20)

Bu oportünizmin tipik özelliği değil mi? Bir şey söyle, başka bir şey yap. Şepilov, Kruşçef ve Bulganin üretim araçları üretiminin önceliği prensibini savunarak Parti Hattını savunduklarını ilan ediyorlar, gel gelelim **Yeni Hattın** gerekli kıldığı herşeyi hayata geçiriyorlar, tüm pratik önerileri Yeni Hattı hayata geçirmeye uygun. Değişen tek şey retorik, laf.

İşte bu sayededir ki Kruşçef 20. Kongrede Yeni Hattı savunurken Parti Hattını savunur pozlarına yatabiliyor. Onu ve diğerlerini ve bu konudaki Kongre kararlarını okuyabilirsiniz:

8. S.B.K.P. MK'nin 20. Parti Kongresine Raporu

N. S. Kruşçef. (Şubat 1956.)

(Sf. 21)

9. A. I. Mikoyan'ın Konuşması

S.B.K.P.'nin 20. Kongresi. (16 Şubat 1956.)

(Sf. 21)

10. G. K. Malenkov'un Konuşması

S.B.K.P.'nin 20. Kongresi. (17 Şubat 1956.)

(Sf. 22)

11. V. M. Molotov'un Konuşması

S.B.K.P.'nin 20. Kongresi. (18 Şubat 1956.)

(Sf. 22)

12. S.B.K.P.'nin 20. Parti Kongresi Kararları

(Sf. 23)

Başka bir deyişle, işe devam. Yeni Hattı hayata geçirmek için gerekli herşey ve daha da fazlası yapılacak, Yeni Hattı hayata geçirmek için halihazırda yapılmış olan herşey doğrudur ve devam etmelidir, fakat biz Troçkist, Sağcı

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

teslimiyetçiler değiliz, çünkü biz ağır sanayinin öncelikli gelişmesini savunuruz???

A1. BİR ÖNCELLİĞİN NE ÖNEMİ VAR Kİ?

Tabii ki, hem Ağustos 1953'te formüle edilen ve pratikte uygulanmaya başlanan Yeni Hattı savunmak, hem de ekonomik gelişmede ağır sanayinin öncelliğini savunmak gayet mümkündür. Gerekli olan tek şey "üretim araçları üretimi, ağır sanayi" sözleriyle oyun oynamaktan ibarettir.

Stalin'den okuyalım.

Alexander İlyich Notkin Yoldaşa Yanıt

"Dördüncü nokta.

.....

Önce şunu not edelim ki, bu durumda, tarım, "üretim araçları" üretmez, ancak üretim araçlarının birini, hammaddeleri üretir. "Üretim araçları" üzerinde sözcük oyunu yapmamalı. Marksistler üretim araçları üretiminden sözettikleri zaman, her şeyden önce, üretim aletleri üretimini kastetmektedirler; Marx, buna, "tümüne, üretimin kemik ve kas sistemi diyebileceğimiz çalışmanın mekanik araçları", "toplumsal üretimin belirli bir dönemindeki ayırddedici karakteristik belirtileri"ni oluşturan sistem adını vermektedir. Üretim araçlarının bir kısmını (hammaddeleri), üretim aletleri dahil olmak üzere, bütün üretim araçları ile aynı düzeyde ele almak, Marksizme karşı suç işlemek olur, çünkü Marksizm, üretim aletlerinin bütün öteki üretim araçlarına oranla belirleyici rolünden hareket etmektedir. Herkes bilir ki, üretim aletlerinin imali için bazı türden hammaddelerin gerekli olmasına karşın, hammaddelerin kendileri, üretim aletleri üretmezler, oysa hiç bir hammadde üretim araçları olmadan üretilemez."

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

J. V. Stalin, Son Yazılar. Sol Yayınları, İkinci Baskı. Sf. 106-107

Gerçekten de, “üretim araçları üretiminin gelişmesinin öncelliği” yerine ağır sanayinin öncelikli geliştirilmesi” sözlerinin kullanımı bile sözlerle oyun oynamanın bir aracı olarak kullanılabilir.

Bu meşhur ağır sanayi neyin nesidir?: “ana hattıyla demirli ve demirli olmayan metalurji, kömür, petrol, enerji, mühendislik, (fabrika üreten fabrika, makina üretimi—bn.), kimyasal ve inşaat malzemesi üretimi”.

Bunların, mühendislik sanayi dışındaki tümüde tarıma, hafif ve yiyecek sanayiine yönettirebilecek olan hammaddeler üretirler.

Buradaki anahtar mühendislik sanayiidir. “Demirli ve demirli olmayan metalurji, kömür, petrol, enerji, kimyasal ve inşaat malzemesi üretimi” için gerekli üretim aletlerinin üreticisi odur. Dolayısıyla, esas anahtar kendisi için üretim aletleri üreten mühendislik sanayiidir, yani makina üretecek makina üretimi. Eğer kişi mühendislik sanayiini ağır sanayi için üretim aletleri üretimine yönettirse ve bu üretimi de tüketici maddeleri ve tarımsal ürünlerde hızlı bir artış elde etmeye yönettirse, o kişi hem “ağır sanayinin öncelikli geliştirilmesi”nin, hem de Yeni Hattın tüm taleplerini yerine getirmiş olur. Yaptıkları da budur. Dahası, kişi “ağır sanayinin öncelikli geliştirilmesi”ni, ağır sanayiye üretim araçları üretimine, veya tüketim araçları üretimine değil, ve fakat yıkım araçları üretimine—silah yapımına—yönelterek de elde edebilir. Bunu da yaptılar. Başka bir deyişle, sözlerle böylesi oyunlar oynayarak “üretim araçları üretiminin gelişmesinin öncelliği” fikrini savunur görünürken, milli ekonomiyi mahvetmeye yönelmek mümkündür. Bu arada mühendislik sanayi kendisini sürekli ve kararlı bir şekilde geliştirme imkanından ve dolayısıyla da tüm üretimi otomatikleştirme imkanından, yani ülkeyi komünizme yönettirme imkanından mahrum olacaktır. Hem muharebeler hem de savaş kazanılmıştır.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

“Üretim araçları üretiminin gelişmesinin öncelliği” sosyalist ekonominin kanunlarından birisidir. Fakat o, kendi başına, sosyalist ekonomiyi kapitalist ekonomiden farklı kılmaz. Kapitalizmin gelişme seyri içinde, sanayi kapitalizmi ortaya çıktıktan sonra üretim araçları üretimi kapitalizm için de öncelik elde etmiştir. Bunsuz, kapitalizm şartlarında da genişletilmiş yeniden üretim imkansızdır.

Kapitalizm şartlarında bu kanun sürekli ve tutarlı bir şekilde etkisini gösteremez, çünkü kapitalizmin temel yasası (maksimum kar elde etmek) çok kolay bir şekilde üretim araçlarının üretiminin değil, imhasının öncelliğine yol açar. Kapitalizmin kendi iç dengelerini sağlamasının, yani krizlerini çözmesinin tek yolu budur çünkü.

Sosyalizm şartlarında durum farklıdır. Sosyalizm şartlarında bu kanun sürekli ve tutarlı olarak faaliyet gösterir ve ancak bu sayededir ki sosyalizm kendi iç dengelerini sağlayabilir, çünkü bu kanun sosyalist ekonominin dengeli ve oranlı gelişimi kanunun altında, onun yönlendiriciliği altında faaliyettedir; bu pozisyonuyla, ekonominin dengelenmesinde en önemli itici gücü sağlar. Ekonominin dengeli ve oranlı gelişimi kanunu sosyalizme özgüdür. Bu kanun sosyalizm şartlarında doğar ve faaliyete geçer ve sosyalist ekonominin sürekli ve tutarlı olarak gelişmesini mümkün kılar; yani krizsiz, yani üretim araçlarını imha etmeden ve sürekli bir gelişme tarzında. Ve sosyalist ekonominin dengesi, ancak ve ancak bu denge halkın sürekli artan maddi ve kültürel ihtiyaçları en üst ve sürekli gelişen üretim tekniği kullanılarak tatmine yöneltildiğinde başarılabılır—bu da sosyalist ekonominin temel yasasıdır.

Dolayısıyla, “üretim araçları üretiminin gelişmesinin öncelliği” yasasının yadsınması sosyalist ekonominin tüm dengelerini alt üst etmek için, sosyalist ekonominin dengeli ve oranlı gelişimi kanunu etkisiz kılmak için ve böylece sosyalizmin temel kanunun işlerliğine bir son vermek için kullanılabilir.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Gerçektende onlar üretim araçları üretiminin gelişmesinin öncelliği yasına saldırarak işbaşı yaptılar, bunu sosyalist ekonominin dengeli ve oranlı gelişmesi kanununu yansıtan beş yıllık planın ırzına geçmek için kullandılar. Daha sonra sözlerini, retoriklerini değiştirip bu noktada Marksizme uydurdular ve aynen ve fakat sosyalist ekonomideki uyumsuzlukları, dengesizlikleri düzeltme adına yollarına devam ettiler. Kendileri dengesizlikler ürettiler ve bu dengesizlikleri de tüm bu kanunların düzenli bir şekilde faaliyet göstermesini mümkün kılan planlama örgütlerini felç etmek için kullandılar. Sonuçlar herkese malum.

Bu konuda Stalin'den biraz daha okuyalım:

“Komünizme geçişi hazırlamak için, salt sözle değil, gerçek geçişi hazırlamak için, önce hiç olmazsa üç önkoşulun yerine gelmesi gerekmektedir.

1. Önce, üretici güçlerin hayali bir “rasyonel örgütlenmesi” ile değil, gelişmede üretim araçlarının üretimine öncelik tanıyarak, bütün toplumsal üretimin sürekli gelişmesini sağlamak gereklidir. Üretim araçlarının üretiminin gelişmesinin önceliği, yalnızca kendi işletmelerinin ve ulusal ekonominin bütün öteki dallarındaki işletmelerin donatımının sağlanması gerektiğinden dolayı değil, aynı zamanda, bu olmadan genişletilmiş yeniden üretimin sağlanması, kesin olarak olanaksız olduğu için, gereklidir.

(Sf. 118)

...

...Marx'ın yeniden-üretim teorisinin temel tezlerinden; toplumsal üretimin üretim araçları üretimi ile tüketim araçları üretimine bölünmesi tezi; genişlemiş yeniden-üretim sırasında üretim araçları üretimine öncelik verilmesi tezi; I. ve II. kesimler arasında var olan ilişki tezi; birikimin tek kaynağı olarak alınan net hasıla tezi; toplumsal fonların oluşumu ve rolü tezi; genişletilmiş yeniden-üretim tek kaynağı olarak alınan birikim tezi gibi; Marx'ın yeniden-üretim teorisinin bütün bu temel tezleri yalnızca kapitalist oluşum için geçerli değildir,

Bir Önceliğin Ne Önemi Varki?

ve hiç bir sosyalist toplum, ulusal ekonomiyi planlarken bunları uygulamaktan vazgeçemez....”
(Sf. 131.)

J. V. Stalin, Son Yazılar. Sol Yayınları, İkinci Baskı.

B. E. HOCA VE ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ

Marksist olduğunu iddia eden bazı kişilere göre E. Hoca Stalin'i ve dolayısıyla da Kruşçef revizyonizmine karşı Marksizmi savunanlardan biriydi. Stalin'in Komünizmi İnşa Planı'nın yerle bir edilmesine katkıda bulunan birisi nasıl olacaktaki Stalin'i savunacak? Böylesi bir faaliyet içindeyse ve üstüne üstlük Stalin'i savunduğunu da iddia ediyorsa, o kişi Stalin'in açık düşmanlarından daha tehlikeli bir düşmanı haline gelmez mi? O, Stalin'in Komünizmi İnşa Planı'nın bir düşmanı ve dolayısıyla Stalin'in bir düşmanı, Marksizmin bir başka yönden çarpıtıcısı değil midir?

Tabii ki öyledir.

E. Hoca'yı okuyalım.

1. EMEKÇİ KİTLELERİN YAŞAM SEVİYELERİNİ DAHA DA ARTIRMAK İÇİN ALINACAK TEDBİRLER ÜZERİNE

A.E.P MK 9. Genişletilmiş Toplantısına Sunulan Rapor., (24 Aralık 1953.)

(Sf. 23)

Okura, sorunun sadece ve basitçe "üretici güçlerin gelişmesinin öncelliği" sorunu olmadığını göstermek için Kruşçefçilerin 1956'ya kadarki faaliyetlerinin kısa bir özetini sunmayı düşünüyordum. Molotof'un 20 Kongre'de yaptığı konuşmayı ve E. Hoca'nın bu raporuna düşülen Notları görünce böyle bir çabaya gerek kalmadı, çünkü bunlar eylemdeki Kruşçovizmin mükemmel bir özetidirler. Tabii ki, tüm bu işler "sanayi ve tarımın gelişmesinde ortaya çıkan uyumsuzluğu ortadan kaldırmak ve halkın yaşam şartlarını iyileştirmek için" yapılmış işlerdir. E. Hoca Kruşçef'e ve Şepilov'a teşekkürlerini göndermeliydi.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

Okur, daha doğrusu imanlı okur tüm bunların Kruşçefçiler tarafından Arnavutlar üzerinde yukarıdaki belgede değinilen baskıların bir sonucu olduğunu düşünüyorsa yanılıyor. Okumaya devam ediniz.

2. A. E. P.'NİN 3. KONGRESİNE “ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ’NİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE” SUNULAN RAPORDAN

25 Mayıs 1956

(Sf. 26)

Bu belgeden de görülebileceği gibi “AEP prensip sorunlarında hiçbir taviz vermedi.....ve Marksist-Leninist genel hattını olduğu gibi korudu”, yani bu belgede değinilen siyasetler onların genel hatlarının parçalarıdır. Gel gelelim, kişi daha hala bunlarında öylesine edilmiş laflar olduğunu sanabilir, cesaret vermek için edilmiş laflar, genel hattan bir sapma vardığıysa da Kruşçevizmi farkeder etmez o sapma düzeltilmişti ve işte bu nedenle de genel hattan bir sapma olmadığını söylüyorlar.

Kişinin kendi hatalarına karşı böylesi bir yaklaşımının kendisi bile Bolşevizm’den sapmadır ama, yinede öyle olsun diyelim.

Gel gelelim, bu Stalin hainlerini çok sevenler için işler hiçte iç açıcı değil. Yukarıda ortaya konan görüşler onların siyasi hatları. Ve işte Stalin’in Komünizmi İnşa Planı’na yapılan saldırılara hiçbir muhalefet etmemeleri de tamı tamına bundan kaynaklanmaktadır. Okumaya devam ediniz.

3. A. E. P.'NİN 4. KONGRESİNE “ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ’NİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE” SUNULAN RAPORDAN

13 Şubat 1961

(Sf. 26)

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

Burada Arnavutların “üretici güçlerin öncelikli gelişmesi” Leninist hattına sahip çıkış tarzlarını görebilirsiniz. Birincisi, Grup A ve B'nin gelişme hızı hemen hemen aynı. Halbuki, ülke ne kadar geri ise Grup A'nın gelişme hızı da o kadar çok zorlanmalıdır. İkincisi, üretim araçlarını gelişmesi ham madde temelini gelişmesinden ibaret, mühendislik sanayisinin değil. Başka bir deyişle, E. Hoca üretim araçları kelimeleriyle Stalin'in uyardığı türden bir kelime oyunu oynuyor. Marksist olarak kabul etmemiz istenen siyaset işte budur.

Bu siyaset ülkeyi öyle bir durumda bıraktı ki, E. Hoca ölüm döşeğindeyken daha hala tarım aletlerini dışarıdan ithal etmek zorundaydı. Hem de ne amaçla? Kollektif çiftlikleri devlet çiftliklerine dönüştürmek için. E. Hoca'ya göre, aynen Troçkistlere ve emperyalistlere göre de olduğu gibi, bizim anavatanımız 1956'da sanayisi geri olduğu için komünizme geçmeye hazır değildi, fakat Arnavutluk, her ne kadar kendi tarım aletlerini bile üretme imkanından yoksunsa da 1980'lerde kollektif çiftliklerin devlet mülkiyetine geçmesine, yani komünizme hazırды. Niye olmasın efendim. Nede olsa onların “Marksist” bir partileri vardı?.

Hata yapmamayı garanti altına almak için devam edelim:

4. ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE A. E. P.'NİN 5. KONGRESİNE SUNULAN RAPOR.

(1 Kasım 1966)

(Sf. 28)

Burada sadece tüketim maddelerinin daha hızlı bir gelişmesiyle karşı karşıya değiliz. Aynı zamanda, üretim araçlarının gelişmesi demenin, esas olarak “üretim araçları üretiminin üstünlüğünü garantilemede belirleyici olan **ağır işleme sanayi'nin** gelişmesi“ demek olduğu tespitiyle de karşı karşıyayız.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

Aynı zamanda, Kruşçef'in Yeni Hattını gayet iyi yansıtan Mao Zedung'un iki ayaklı siyasetini de unutmamalıyız. “ Bizim Partimiz sadece gelişmiş bir sanayiye değil, aynı zamanda ileri bir tarıma da sahip olunması gerektiği, ekonomimizin güçlü ve bağımsız olabilmesi için iki ayak üstünde, sanayi ve tarım ayakları üstünde durması gerektiği çizgisini savunur. Bu ülkemiz için özel önemi olan büyük bir prensip sorunudur...”. Aynı zamanda, gençlik dağlara çıkmalı. Tıpkı Çinlilerin Kültür Devriminde olduğu gibi diye düşünmeniz mümkündür.

5. ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE A.E.P.'NİN 6. KONGRESİNE SUNULAN RAPOR. (1 Kasım 1971.) (Sf. 29)

Kedi kutudan çıktı: “Sanayinin karmaşık gelişmesinde, bu beş yıllık planda **da** öncelik **mineral ve yakıt çıkartan** (madencilik ve petrolcülük—bn.) sanayi dallarına verilecektir.” ve tabii ki bu “ağır ve hafif sanayi arasındaki oranlar kararlaştırılırken öncelliğin ağır sanayiye verileceği” anlamına gelir. “Bu bizim sanayimizin gelişmesinin doğru ve sarsılmaz prensibiydi ve öyle kalacaktır.” İşte şimdi üretici güçlerin üretimine verilen öncelliğin ne anlama geldiğini açık ve kesin olarak öğrenmiş olduk.

Gelin, bu tür Marksistlere göre, çalışabilmeleri için gerekli üretim aletleri dışarıdan alınması kaçınılmaz olan madencilik ve maden işleme sanayisi anlamına gelen ağır sanayinin öncelliğinin bir başka örneğiyle bu işe bir son verelim. Bize denecek ki, bu üretim dışarıdan, bir miktarıyla tarım aletleri alınmasını mümkün kılan para getirir. Ne de olsa sanayi tarıma hizmet etmek için vardır ve eğer o sanayi kırk yıllık “sosyalizm” sonrası tarım aletlerini üretmese de, o tarım aletlerini kapitalistlerden satın alabilir. Bu, o ülkeye hiçte sağlam bir millî bağımsızlık kazandırmaz. Açıktır ki, en radikal

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

milliyetçi, “sosyalist” anti-Marksist bile, ülkesinin kapitalistlere bağımlılığına son veremez. E. Hoca'nın tüm bağımsızlık çabalarının sonucu işte böyle oldu.

6. ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE A.E.P.'NİN 8 KONGRESİNE SUNULAN RAPOR.

(1 Kasım 1981.)

(Sf. 30)

C. MAO ZEDUNG VE ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ

ÇKP'nin bu soruna yaklaşımını incelemeye, bu konuda Mao Zedung dışında kişiler tarafından yazılmış makalelerle başlıyoruz. Bu yaklaşım için nedenlerimiz şunlar: birincisi E. Hoca'nın tersine Mao Zedung'un geride bıraktığı bir yığın yazın yok, ikincisi, Mao Zedung'dan bir türlü vazgeçemeyen bazı kişiler Mao Zedung'a ait olduğu bilinen yazıların ona ait olduğunu, o yazılar Mao Ze-tung hayatta iken basılmadıklarını neden göstererek kabul etmiyorlar. Bu tür kişiler görecekler ki bizim kullandığımız yazılar o hayattayken basılmıştır—kullandığımız ve o hayattayken basılmış yazılarda Mao Zedung'dan pek çok alıntı yapılmaktadır (bu kişilerin doğruluğunu kabullenmedikleri pek çok makaleden alıntılar). Bu makaleler aynı zamanda okura, Mao Zedung ve ÇKP'nin faaliyetlerinin çok güzel bir tarihi özetini sunmaktalar ve bizim Mao Zedung'a doğrudan referanslarımız bu tarihi özeti takip etmektedir. Okuyalım:

1. 1959'DA SANAYİNİN GÖREVLERİ

PO I-PO. (6 Ocak 1959.)

(Sf. 32)

İşte size hem Mao'yu, hem de Stalin'i savunanların (?) Marksist bir siyaset olarak ilan ettikleri şu çok meşhur “iki ayaklı” siyaset. Gördük ki, E. Hoca'da bu “iki ayaklı” siyasetin bir savunucusudur.

Eğer bu dört ayaklı karakterlerin iki ayaklı siyasetleri doğru ise, Marks tarafından Kapital'de yazılanlar ve yukarıdaki alıntılarda gösterdiğimiz gibi Stalin tarafından Marks'a yapılan atıflar Marksist değildir.

Niye olmasın efendim. Marksist Mao ve Enver. Marks, Kapitali'nin yazarı değil, çarpıtıcısı.

Eminim okur iki ile ikiyi toplayıp dört yapabilecektir. Bu siyaset, sanayinin, hem de ağır sanayinin, tek ayağı üzerinde

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

yürümüş olduğu ileri sürülen Stalin'in sosyalizmi ve komünizmi inşa siyasetine karşı ileri sürülmüştür. Stalin aptalının siyaseti tek ayaküstünde yürürken, Mao ve Enver gibisinden çok akıllıların siyaseti sanayi ayağı bir yanda, tarım ayağı öbür yanda, ağır sanayi ayağı bir yanda, hafif sanayi ayağı öbür yanda vb. iki ayak üstünde yürüdü.

Okur görecektir ki, 1954'lere gelindiğinde Çin'de yüzünü tarıma döndürdü ve Mao Zeoung bu siyasetin üreticilerinden biridir ve ağır sanayinin öncelliği, onun çekirdek, esas olması vb. üzerine edilen tüm laflar, ağır sanayinin tarım ve hafif sanayiye hizmet etmesine bağlanmıştır. Bu da tabii ki, Çin'in özel şartlarına bağlandırılmıştır?

Şimdi bu siyasetin gelişim tarihini bir görelim:

2. TARIM: MİLLİ EKONOMİNİN TEMELİ

YANG LİNG. (18 Ekim 1960.)

(Sf. 32)

3. TARIMA TAM DESTEK

RENMIN RİBAO EDITÖRLÜĞÜ. (16 Kasım 1962.)

(Sf. 34)

Şimdi yukarıdaki makalelerde değinilen yazılarına baş vurarak Mao Zedung'a baş vurabiliriz. Artık "bu yazılar onun değil" bahanesi tükenmiştir.

4. "ÇİN KIRINDA SOSYALİST YÜKSELİŞ"

DERLEMESİNE MAO ZEDUNG'UN ÖNSÖZÜ.

(27 Kasım, 1955.)

(Sf. 35)

5. ON BÜYÜK İLİŞKİ ÜZERİNE

25 NİSAN 1956

(Sf. 36)

6. HALK SAFLARINDAKİ ÇELİŞMELERİN

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

DOĞRU ELE ALINMASI ÜZERİNE

27 ŞUBAT 1957

(Sf. 38)

Yukarıdaki alıntılarda Parti çizgisinin ortaya konduğunu ispatlamak için alıntılarımızı bir Parti belgesiyle noktalayalım.

7. ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ'NİN SEKİZİNCİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN ONUNCU GENEL TOPLANTISININ DUYURUSU.

2-16 Ağustos 1959.

(Sf. 38)

Temel olarak tarım!

Bu kişilerin, Mao ve Enver'in, Stalin'in siyasetinde Malenkof ve Kruşçef tarafından başlatılan değişikliklere karşı çıkmamasında şaşılacak ne var? Balığın suya dalması gibi onlarda bu yeni siyasete daldılar.

D. ENTERESAN BİR ÖRNEK: POLONYA TECRÜBESİ

**EKONOMİK SİYASETİN GENEL TEMELLERİ
TADEUSZ LYCHOWSKI. (1955.)
(Sf. 39)**

Bu doküman siyaset değişikliğine geçici bir yeniden dengeleme eylemi olarak yaklaşıyor. Şepilov'un yaklaşımına çok yakın ve siyasette yapılan bir değişikliği teoride reddedip pratikte savunmanın ne kadar zararlı olduğunu, o değişikliğe, yeni siyasete, bahane üstüne bahane icad etmeye götüreceğini ispatlıyor.

E. SONUÇ

Tarihin bu kısa incelemesinin sonucu şudur: J. V. Stalin ve onun sosyalizmi ve komünizmi inşa siyasetine saldırı sadece Kruşçefçilerden gelmemiştir, Enver ve Mao'dan da gelmiştir.

Stalin'in meşhur önermelerinden biride kendisiyle mücadele edilmeyen oportünizmin en tehlikeli oportünizm olduğudur.

Dahası, kişi oportünizmin bir türüne karşı savaşmaz ve onun siyasetlerini uygularsa, oportünizmin bir başka türüne karşı da savaşamaz.

Mao ve Enver ve onların siyasetlerini savunanlar Kruşçevizme karşı savaştilar? Kruşçef ve onun siyasetini savunanlar Maoizm ve Enverizm'e karşı savaştilar? Biraz onlardan, birazda bunlardan alanlar onların her ikisine karşıda savaştilar?

Sadece oportünistler böylesi bir iddiada bulunabilirler. Bu savaşları ve onların sonuçlarını çok iyi biliyoruz. Yenilgi.

Ya mücadele alanı oportünist otlardan temizlenecektir, ya da yenilgi devam edecektir.

Başka bir seçenek yoktur.

BÖLÜM II BELGELER

A. SOVYETLER

1. Malenkov'un Yüce Sovyet'teki Konuşması Pravda ve İzvestia, 9 Ağustos 1953, sf. 1-4.

“Parti'nin ülkenin sanayileştirilmesine, ağır sanayiye (metalürji, yakıt ve enerji sanayii ve kendi makina inşa (sanayimizin—çn)) genişletilmesi ile başladığı bilinmektedir. Bunlarsız Anavatanımızın bağımsızlığının garantilenmesi düşünülemezdi bile. Parti, ağır sanayinin inşasına karşı çıkan ve kaynakların ağır sanayiden hafif sanayiye aktarılmasını talep eden Troçkist ve sağcı teslimiyetçilere ve hainlere karşı çizgisini sarsılmadan korudu. Onların önerilerinin kabulü, kapitalist kuşatmaya karşı silahsızlandırılmamız anlamına geleceği için devrimimizin mahvı, ülkemizin mahvı demek olacaktı.

.....

Ağır sanayiye (metalürji, yakıt, enerji, kimyasal ve kereste, makina inşası, inşaat sanayii) her yoldan geliştirmeye ve taşımacılığı geliştirme ve iyileştirmeye devam edeceğiz. Ağır sanayinin sosyalist ekonomimizin temellerinin temeli olduğunu daima hatırlamalıyız, çünkü onun gelişmesi olmamış hafif sanayinin daha da büyümesini, tarımın üretici güçlerinin büyümesini ve ülkemizin savunmasını güçlendirmeyi garanti altına almak imkansızdır.

Bugün, ağır sanayinin gelişmesinde elde ettiğimiz temel üzerinde tüketim eşyaları üretiminde hızlı ve ani bir artış yaratmak için tüm gerekli şartlara sahibiz.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

....

Şimdiye kadar hafif ve yiyecek sanayini ağır sanayi ile aynı oranda geliştirme imkanına sahip olmadık. Şimdi sahibiz (a.b.ç) ve dolayısıyla halkın yaşam şartlarında ve kültürel seviyelerinde daha hızlı bir artışı garantilemek için hafif sanayinin geliştirilmesi hızını her yolu kullanarak artırmalıyız.

.....

Hükümet ve Parti Merkez Komitesi hafif sanayinin, yiyecek sanayinin, bilhassa da balıkçılık ve tarımın gelişmesi için kaynakları yüksek miktarda artırmayı; tüketim eşyaları üretimi planlarını yüksek miktarda artırma yönünde düzenleme yapmayı ve makina inşası ve diğer ağır sanayi fabrikalarına tüketim eşyaları üretiminde daha büyük rol vermeyi gerekli görmektedir.

....

Tüketim eşyaları üretiminde hızlı ve ani bir iyileşme elde etmek ve hafif ve yiyecek sanayinin daha hızlı gelişmesini garantilemek bizim görevimizdir.

Fakat, tüketim eşyaları üretiminde hızlı ve ani bir artışı elde etmek için, herşeyden önce, (a.b.ç.) halka yiyecek maddesi ve hafif sanayiye ham madde sağlayan tarımın daha da gelişmesi ve büyümesi ile ilgilenmeliyiz (a.b.ç.)”

Sovyet Basınından Seçmeler (Current Digest of Soviet Press). İngilizce. Slavik Çalışmalar Ortak Komitesi Tarafından Haftalık Olarak Basılmaktadır. Cilt V. Sayı: 30

2. S.S.C.B.’inde Tarımın Daha da Geliştirilmesi için Alınacak Tedbirler,

N. S. Kruşçef.

S.B.K.P. M.K. Geniş Toplantısına Sunulan Rapor.

(3 Eylül 1953.)

“Yüce Lenin “sosyalizmin tek mümkün maddi temelinin tarımı yeniden örgütleme yeteneğine de sahip olan büyük

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

çaplı makina sanayisi olduğunu” öğretti. Sovyet Halkı, Komünist Partisinin önderliğinde sosyalist ekonomiye muazzam bir temel olarak hizmet veren, her yönüyle geliştirilmiş bir ağır sanayi yarattı. Bu temel sayesinde hafif sanayilerin ve yiyecek sanayinin ürünlerinde hızlı ve ani bir artışı ve popüler tüketim maddeleri üretimini hatırı sayılır bir miktarda artırmayı örgütlemek mümkündür, çünkü sosyalist üretim tarzının ana amacı tüm toplumun sürekli artan maddi ve kültürel ihtiyaçlarını tatmin etmektir.

Fakat, popüler tüketim maddeleri üretimini de ani ve hızlı bir artışı örgütlemek için tarımımız artan bir hızla geliştirilmeli.

.....

.....Büyük çaplı sosyalist sanayimizin gelişme hızı, şehir nüfusumuzun büyüklüğü ve emekçi kitlelerimizin maddi yaşam standardı ile tarım üretiminin seviyesi arasında gözle görülür bir uyumsuzluk (a.b.ç.) ortaya çıktı.

.....

Fakat, Sovyet halkının refah seviyesi, onların satın alma gücü, onların yaşam standardı daha da hızlı gelişti ve yiyecek üretimi emekçi halkın artan ihtiyacını karşılamaktan çok uzak. Dolayısıyla, halka yiyecek arzını iyileştirmek özel öneme sahiptir.

3. Kararnameler

i- Hayvancılığı Geliştirme Üzerine Kararname

KPMK ve Bakanlar Kurulu. (26 Eylül 1953)

Sovyet Basınından Seçmeler (Current Digest of Soviet Press). İngilizce. Slavik Çalışmalar Ortak Komitesi Tarafından Haftalık Olarak Basılmaktadır. V. Cilt, Sayı: 39.

* V.İ. Lenin. Toplu Eserler Cilt 32, Sf. 434. Foreign Language Publishing House, Moskova 1954,İngilizce. (Sf. 5-14)

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

ii- Tüketim Maddeleri Üretimin Artırma Üzerine Kararname

KPMK ve Bakanlar Kurulu. (28 Ekim 1953)

“Birincil öneme sahip olan ağır sanayiinin geliştirilmesi görevinin çözülmüş olması sanayi üretiminin toplam miktarında ağır sanayi ile hafif sanayi arasındaki ilişkiyi radikal bir şekilde değiştirdi.

1953’de, tüm S.S.C.B.’inin sanayi üretiminde, üretim araçları üretiminin oranı %70 olacak. Dolayısıyla, ağır sanayinin toplam sanayi ürününe oranı üçte ikiden fazladır. Şimdi, ağır sanayiye geliştirmekte elde edilen başarılar sayesinde, tüketim eşyaları üretiminde ani bir artışı örgütlemek için gerekli herşey var, ve tüketim eşyaları üreten sanayi dallarının geliştirilmesinde yatırım harcamalarını önemli bir miktarda artırma fırsatı var.

Ayrıca, makina-inşası, metalürji, kimyasal ve diğer ağır sanayi kuruluşlarını tüketim eşyası üretiminde daha geniş olarak kullanma imkanı ortaya çıktı.”

Sovyet Basınından Seçmeler (Current Digest of Soviet Press). İngilizce. Slavik Çalışmalar Ortak Komitesi Tarafından Haftalık Olarak Basılmaktadır. V. Cilt, Sayı: 42.

iii- Gıda Maddeleri Üremini Artırmak Üzerine Kararname

KPMK ve Bakanlar Kurulu. (30 Ekim 1953)

Sovyet Basınından Seçmeler (Current Digest of Soviet Press). İngilizce. Slavik Çalışmalar Ortak Komitesi Tarafından Haftalık Olarak Basılmaktadır. V. Cilt, Sayı: 42.

4. Merkez Komitesi Genişletilmiş Toplantısının Bakir Toprakların Üretime Açılması Üzerine Kararı.

(23 Şubat-2 Mart 1954)

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin Açıklamaları ve Kararları. 4. Cilt. Editör: Grey Hodnett. Toronto Üniversitesi Basım Evi. İngilizce.

5. Parti'nin Genel Hattı ve Marksizmin Bayağlaştırıcıları.

D. Şepilov.(24/01/1955.)

Yüksek öğretim kurumlarımızdaki bazı ekonomistler ve öğretmenler arasında son dönemlerde sosyalist ekonominin gelişmesinin temel sorunları ile ilgili olarak Marksist-Leninist siyasi ekonomiye yabancı olan görüşler oluşmaya başlamıştır.

Çeşitli yazılarda ortaya konulan bu görüşlerin özü şematik olarak şöyledir:

...

Üretim araçları üretiminin, ya da ağır sanayinin göreceli olarak daha fazla gelişmesi yalnızca ülkemizin geri olduğu, sosyalist toplumun gelişmesinin ilk aşamalarında ekonomik bir gerekliliktir. Güçlü bir sanayi yaratmış olduğumuz şu dönemde durum kökten değişmiştir. Sosyalizm şartlarında üretim tüketim içindir. Dediklerine göre üretim araçlarının üretiminin, ağır sanayinin daha hızlı gelişmesi sosyalizmin temel kanunu ile çelişmektedir. Çünkü ağır sanayi dallarının gelişmeye zorlanması ulusal tüketimi geriletir.

Kararların Çarpıtılması

Parti ve hükümetin kitle tüketim mallarında artışla ilgili kararlarının özünü açıkça çarpıtan bu görüşteki yazarlar 1953'ten beri Sovyet ülkesinin yeni bir gelişme aşamasına girdiğini, bunun da özünün Partinin ekonomi siyasetindeki köklü değişiklikte yattığını iddia etmekte idler. Daha önceleri Parti ağır sanayinin gelişmesine önem verirken şimdi hafif sanayinin gelişmesine, kitle tüketim mallarının üretimine önem vermektedir.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Kendi icad ettikleri reçeteleri sosyalizmin temel kanununun gerçekleri olarak sunmaya çalışan bu ekonomistler bütün sosyalizmin inşasının tamamlanması ve sosyalizmden komünizme adım adım geçilmesi döneminde ağır ve hafif sanayinin eşit oranda gelişmesini ve hatta ağır sanayi ile karşılaştırıldığında hafif sanayinin göreceli olarak daha hızlı gelişmesinin garanti altına alınmasını önermektedirler.

....

Ekonomik Gelişme Çizgisinin Değiştirilmesi

Parti'nin genel çizgisini revizyona tabi tutan bu adı geçen ekonomistler, bu genel çizgi yerine başka bir ekonomik gelişme çizgisi geçirmek istemektedirler.

Sözünü ettiğimiz ekonomistlerin görüşüne göre bu diğer çizgi ne olacaktır? P. Mstislavsky yazısında, üretim araçlarının üretim ile tüketim mallarının üretiminin "gelişme hızları arasındaki oranda önemli değişiklikler" yapılmasını ve ulusal ekonomide yeni oranlar oluşturulmasını önermektedir.

....

Sosyalist ekonominin bir yasası olarak üretim araçları üretiminin büyüme hızının göreceli olarak daha yüksek olması, hiçbir şekilde, belli yıllarda kitle tüketim mallarının üretimindeki geri kalmayı engellemek amacıyla hafif ve gıda sanayilerini ve kırsal ekonomiyi öne itmeyi pratikte gerekli ve yararlı kılabileceği gerçeğini dışlamaz. Ulusal ekonomideki oransızlıkların farkına vardıkça Parti sürekli olarak bu çeşit önlemler alır.

Sosyalist Üretimin Bir Yasası.

....

Bilindiği gibi 1952'de Stalin, sosyalizmden komünizme geçişin en önemli adımlarından biri olarak "Tüm toplumsal üretimin sürekli genişletilmesi ve üretim araçları üretiminin gelişme hızının göreceli olarak daha yüksek olması"nın garantilenmesinin gerektiğinden söz etmiştir. Ona göre "Üretim

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

araçları üretiminin gelişme hızının göreceli olarak daha yüksek olması, yalnızca bu sanayinin hem kendi fabrikaları için, hem de ulusal ekonominin tüm diğer dalları için teçhizat temin etmek zorunda olmasından değil, fakat aynı zamanda o olmadan genişletilmiş üretim imkansız olduğu içinde gereklidir.” (SSCB’inde Sosyalizmin Ekonomik Sorunları, Sf.74)

....

Tarım Üzerine Kararlar

Son dönemde Parti ve hükümet sosyalist tarımın daha da gelişmesi, kitle tüketim mallarının üretiminin artması için bir dizi önemli karar almıştır. Bu kararların ulusal ekonomi açısından önemi büyüktür. Ayrıca en önemli Parti belgelerinde, yalnızca ağır sanayinin gelişmesi sayesinde kırsal ekonominin tüm dallarında büyüme olacağı ve ülkemiz nüfusunun gıda ihtiyacının karşılanmasının çok daha garanti altına alınacağı vurgulanmaktadır. Komünist partisi bu kararların başarıyla uygulanması için halkın enerjisini seferber etmektedir.

24/01/1955 Pravda.

Yeni Çağ. Mayıs 1955. İngilizce. (Sf: 20-31)
Hindistan Komünist Partisi’nin Aylık Yayın Organı.
Asaf Ali Caddesi, Yeni Delhi.

6. Çiftlik Hayvanları Ürünleri Üretiminin Artırılması Üzerine

N. S. Kruşçef, S.B.K.P. MK Genel Toplantısına
Rapor. (25 Ocak 1955.)

“Yakın geçmişte, tüketim eşyaları üretiminin artırılması konusunda alınan kararlarla ilgili olarak bazı yoldaşlar ülkemizde ağır ve hafif sanayinin gelişme hızı sorununda kafa karıştırma suçu işliyorlar. Sosyalist ekonominin temel kanunun

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

vulgar yorumlanması ve yanlış anlayışlara dayanarak, bu sözde teorisyenler sosyalizmin inşasının belli bir aşamasında ağır sanayinin geliştirilmesinin esas görev olmaktan çıktığını ve hafif sanayinin tüm diğer sanayi dallarının önüne geçtiğini iddia ediyorlar. Bu Marksizm-Leninizmin ruhuna aykırı ve derinden derine hatalı bir görüştür.”

Siyasi Ekonomi. İngilizce.(Sf. 534.)
SSCB Ekonomi Enstitüsü Bilimler Akademisi.
Lawrence and Wishart. Londra 1957.

7. N. A. Bulganin'in Konuşması

S.S.C.B. Yüce Sovyet'i Toplantısı. (8 - 9 Şubat 1955.)

“Ağır sanayi, her zaman milli ekonomimizin daha da gelişmesinin temeliydi ve temeli olarak durmaktadır. Bugün, ağır sanayinin üretimi savaş öncesi 1940 yılının üç buçuk misli büyüklüktedir.

.....

Ağır sanayi milli ekonomimizin tüm dallarının—tarım ve hafif ve gıda sanayi—gelişmesini garantiler ve dolayısıyla Sovyet halkının yaşamının sürekli iyileşmesinin kaynağıdır.

Hafif sanayiye ham madde sağlayan tarımın ilerlemesini garantilemek için tarıma yeterli miktarda traktörler, biçerdöverler ve başka tarım makinalarının sağlanması gerekir. Tüm bunları bize ancak ağır sanayi verebilir.

Ağır sanayiye geliştirirken, her zaman yüce Lenin'in ve onun eserlerinin tutarlı savunucusu J. V. Stalin'in direktiflerini uyguladık ve uygulayacağız. Partinin, sınıf düşmanlarına ve onun ajanlarına karşı kıyasıya mücadele içinde savunduğu ağır sanayinin geliştirilmesine hakim yer verme çizgisi, ülkemizde sosyalist inşanın tüm süreci boyunca haklılığını ispatladı. Bu Sovyet devletinin ve halkımızın hayati çıkarlarına uygundur.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Dolayısıyla, ekonomik alanda hükümet, Komünist Parti'nin ağır sanayinin her yola başvurarak geliştirilmesi genel çizgisini uygulamaya devam edecektir. (uzun alkışlar)

Hükümetin çok önemli bir görevi Komünist Partisi tarafından alınan sosyalist tarımın geliştirilmesi ve nüfusun yiyecek açısından ve sanayinin hammadde açısından sürekli artan taleplerinin tatminini amaçlayan kararların hayata geçirilmesidir.....bakir ve kullanılan toprakların geliştirilmesi....”

Soviet Haberleri. İngilizce. 1955. Sayı 5.

8. S.B.K.P. MK'nin 20. Parti Kongresine Raporu N. S. Kruşçef. (Şubat 1956.)

“SSCB ve bütün sosyalist ülkelerin ekonomisi, her yönüyle gelişmesi ve genelde barışa yönelik olmasıyla karakterizedir. Sosyalist ülkeler, her şeyden önce, bütün toplumsal üretimin durmaksızın artmasının temeli olan ağır sanayinin gelişmesine durmaksızın kaygı gösteriyorlar. Aynı zamanda bu ülkeler, tarımın ve hafif sanayinin yükselişine büyük dikkat gösteriyorlar. Emekçilerin yaşam koşulları sürekli iyileşiyor, kültür gelişiyor.”

(Sf. 125)

“Yüce Lenin'in vasiyetini kendine kılavuz edinen Sovyetler Birliği Komünist Partisi, sosyalist ekonominin bütün dallarının gelişmesinin ve halkın refahının yükseltilmesinin temeli olan ağır sanayinin öncelikli gelişmesini geçmişte olduğu gibi bugün de sağlıyor.

Sovyet devletinin tüm tecrübesinde sınanan ve halkın yaşamsal çıkarlarına uygun olan Partimizin genel çizgisi işte budur. Komünist Partisi gelecekte de bu genel çizgiyi ısrarla ve tutarlılıkla uygulayacaktır.”

(Sf. 163)

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

“.....Sosyalist üretimin amacı, emekçilerin, bütün toplumun sürekli artan maddi ve kültürel gereksinimlerini en geniş şekilde karşılamaktır. Ağır sanayi geliştiği ölçüde, halkın artmakta olan gereksinimlerini dolaysız karşılamak durumunda olan sanayi dalları da gittikçe büyüyerek gelişiyor. Güçlü ve her bakımdan gelişmiş bir ağır sanayimizin olduğu bugünkü durumda, salt üretim araçları üretimini değil, kitlesel ihtiyaç maddeleri üretimini de hızla ilerletmek için pratik imkan vardır.....”

(Sf. 171)

Parti Kongre Raporları. Çeviren H. Yarkın. İnter Yayınları. Şubat 1989.

9. A. I. Mikoyan'ın Konuşması

S.B.K.P.'nin 20. Kongresi. (16 Şubat 1956.)

“Esas görev tarımda görülen geri kalmayı ortadan kaldırmak, bunun sonucunda ortaya çıkan sanayi ile tarımın gelişmesi arasındaki dengesizliği gidermek olmuştur. Bu dengesizlik ülkemiz açısından çok tehlikeliydi ve ilerde de gelişmemizin önünde çok büyük bir engel oluşturabilirdi. Bu amaca ulaşmak için, kollektif çiftçilere daha çok maddi teşvik sağlamak ve bakir ve uzun süredir kullanılmamış toprakları geliştirmek gibi çeşitli önlemler alınmıştır. Son iki yıl içinde 33 milyon hektar tutarında yeni toprak işlenmiştir. Geçmişte böyle bir şeyi hiç hayal edebilir miydik?”

Soviet News Yayınevi. İngilizce.

10. G. K. Malenkov'un Konuşması

S.B.K.P.'nin 20. Kongresi. (17 Şubat 1956.)

“..Bu başarıları, partimizin ve onun merkez komitesinin milli ekonominin tüm dallarının gelişmesinin, ve Sovyet halkının maddi ve kültürel standardının daha da yükselmesinin

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

kayadan temeli olan ağır sanayinin azami gelişmesine verdiği sürekli ilgiye borçluyuz. Ağır sanayinin öncelikli gelişmesi partimizin genel çizgisiydi ve genel çizgisi olarak kalmaktadır.

Geçen yılı karakterize eden şey milli ekonomimizin bazı önemli dallarındaki zaafaların giderilmesi için bir somut tedbirler programının uygulanışı, sosyalist inşanın tüm alanlarında teknik gelişmenin garantilenmesi siyaseti, ve tarımı geliştirmek için önemli tedbirlerin hayata geçirilmesidir. Parti, sosyalist tarım ve hayvancılığın hızlı ve bütünlüklü bir gelişmesi için tüm hatlarda hedef gözetken bir muharebe veriyor. Tarımda, hem merkezde ve hem de yörelerde mevcut büyük hataların teşhiri ve tarımın yönetiminde önemli iyileşmeler, kolektif çiftliklere ve üyelerine maddi teşvikin tutarlı ve doğru uygulanışı, bu alandaki eksikliklerin kararlı bir şekilde giderilişi —tüm bunlar halihazırda olumlu sonuçlar doğuruyor, ve hiç şüphe yok ki kısa bir zamanda tarımdaki geri kalışın üstesinden gelmeyi mümkün kılacak ve tarımın hızlı bir gelişmesini garantileyecektir.”

Soviet News Yayınevi. İngilizce.

11. V. M. Molotov'un Konuşması

S.B.K.P.'nin 20. Kongresi. (18 Şubat 1956.)

“Partimiz 19. Kongreden bugüne işçi sınıfı ile kolektif çiftlik köylülerinin ittifakını daha da güçlendirmek için çok şey yaptı. Partinin dikkati, haklı olarak, tarımın gelişmesine yoğunlaştırılmıştı. Bu, tarım sanayideki, milli ekonomideki genel gelişmenin gerisinde kaldığı için zorunlu idi.

Parti ve Sovyet hükümeti, nüfusun yiyecek maddelerine, ve yiyecek ve hafif sanayinin tarımsal ham maddelere olan artan taleplerini yakın sürede tatmin etmeyi garantilemek için, bazı yeni tedbirler uyguladılar. Bunlar arasında, herşeyden önce şunları sayabiliriz; kolektif çiftliklere ve üyelerine, makina ve traktör istasyonlarına ve devlet çiftliklerine tarımsal üretimi

Bir Önceliğin Ne Önemi Varkı?

artırmak için, ürünlerin fiyatlarında bunlara uygun düşen bir ayarlamayla daha büyük maddi teşvikler; tarımın mekanizasyonu ve mineral gübre üretiminin genişletilmesi için yaygın çalışma; kollektif çiftlikler, makina ve traktör istasyonları ve devlet çiftliklerinin örgütsel olarak sağlamaştırılması için alınan tedbirler, bilhassa da kollektif çiftliklerde öncü çalışma için yeni ve oldukça yüksek kalifiyeli kadro ve ayrıca agronomist, mekanik vb., gönderilmesi; kırlardaki parti örgütlerinin sağlamaştırılması. Esas olarak buğday ekili arazileri 33 milyon hektar artıran, cesurca alınmış bakir ve uzun süredir kullanılmayan toprakların üretime açılması kararının hayata geçirilmesi özel bir öneme sahiptir. Hayvancılığın hızlı bir gelişmesi için belirleyici öneme haiz olan mısır ekiminin kesin olarak çoğaltılması sorunsalı yeni bir şekilde ortaya kondu. Bunlar ve pek çok diğer tedbirler tarımımızın gelişmesi için yeni imkanlar açtı ve kollektif çiftlik köylülerinin tam desteğini aldı.

.....

Partimiz, daima sanayi ve taşımacılığın azami gelişmesi için çalıştı. Böyle yaparken de tarımın ve milli ekonominin diğer dallarının gelişmesi, sosyalist anavatanımızın savunmasının güçlenmesi ve halkımızın yaşamının daha da iyileşmesi ona bağlı olduğu için, önceliğin ağır sanayinin gelişmesine verilmesini kaçınılmaz olarak vurguladı.”

Soviet News Yayınevi. İngilizce.

12. S.B.K.P.'nin 20. Parti Kongresi Kararları

“Komünist Partisi ağır sanayilerin - esas olarak demir ve demir dışı metalürji, kömür ve petrol, enerji, mühendislik, kimyasal ve inşaat malzemeleri—öncelikli geliştirilmesine devam etmenin mutlak gerekliliğine inanır. Kongre aynı zamanda sosyal üretimin bugün ulaştığı seviyenin sadece üretim araçları üretimini değil, fakat aynı zamanda tüketim

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

eşyaları üretimini de hızlı bir şekilde artırmayı mümkün kıldığına inanır.

Yabancı Diller Basımevi. Moskova, 1956. İngilizce.

B. E. HOCA VE ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ

1. A.E.P MK 9. GENİŞLETİLMİŞ TOPLANTISINA SUNULAN RAPOR

24 Aralık 1953

I. EMEKÇİ KİTLELERİN YAŞAM SEVİYELERİNİ DAHA DA ARTIRMAK İÇİN ALINACAK TEDBİRLER ÜZERİNE

Partinin Merkez Komitesi Plenumu, bu toplantıya Siyasi Büronun ve Hükümetin yakın geçmişte aldığı tedbirlerin sebeplerini analiz etmek ve şehir ve kırların emekçi kitlelerinin yaşam standartlarını acilen iyileştirmek ihtiyacı açısından gerekli yönetmelikleri ortaya koymak için çağırılmıştır.

Bu Haziran ayında, şehir ve kırların emekçi kitlelerinin ekonomik şartlarındaki zorlukları analiz ettikten sonra, Siyasi Büro, Hükümeti şehir ve kırların emekçilerinin yaşam şartlarını iyileştirmek yönünde önemli bazı ekonomik-idari tedbirler almaya yöneltti.

Bazı iyileşmeye rağmen şehir ve kırların emekçilerinin ekonomik durumu daha hala çok kötüdür. Şu anda pek o kadar gerekli olmayan büyük, pahalı projeler inşa etmek için verilen direktif, idari mekanizmanın hızlı büyümesi ve devlet planının yerine getirilmemesi şehir ve kırların emekçilerinin yaşam şartlarını iyileştirmeyi çok zorlaştırdı. Emekçilerinin yaşam şartlarını iyileştirmek için elzem olan ve ülkenin ekonomik olarak daha da gelişmesinin ana dayanaklarından biri olan tarım ve hayvancılıkta üretimi arttırmaya yeterli özen gösterilmedi, çünkü esas araçlar ve güçler çoğunlukla sürekli olarak yeni güçler, araçlar ve malzemeler gerektiren sanayi projeleri üzerinde yoğunlaştırıldı. Bu çok zor bir durum yarattı.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Halkın ihtiyaçlarını daha iyi karşılayabilmek için şehir ve kırdan halkımızın zor ekonomik şartlarını analiz etmek gereklidir. Bu aynı zamanda Siyasi Büro ve Hükümeti tedbirler almaya ve durumu iyileştirmek için uygun görevleri belirlemeye iten sebepleri daha iyi anlamayı mümkün kılacaktır.

Not 1: Bu raporda değinilen ekonomik durumdaki zorluklar bazı faktörlerin sonucuydu. Bunlar şunlardı; ülkenin daha hala çok geri olması, ekonomik planı yürütmedeki yetersiz tecrübe, ABD ve Britanya emperyalistlerinin ve onların anavatanımızın sınırlarındaki uşaklarının artan düşmanca faaliyetlerinin sebep olduğu engeller, vb.

Bu engellerin üstünden gelmek için A.E.P.'si esas olarak kendi güçlerine dayandı, fakat aynı zamanda Partinin M.K. si Sovyetler Birliği'nin Komünist Partisi ve Hükümetine baş vurdu. Fakat, Mart 1953'te, J. V. Stalin'in ölümünden sonra AHC ile SSCB arasındaki ilişkilerde iç işlere karışmanın ilk belirtileri ve Sovyet önderliğinin kabul edilemez baskıları ortaya çıktı. Küçük, daha hala geri ve coğrafik olarak sosyalizmin ve Arnavutluk Halk Cumhuriyeti'nin bağımsızlığının azılı düşmanları tarafından çevrilmiş bir sosyalist devlete şartsız ve çıkar gözetmeyen yardım vermekten kaçınma belirtileri görüldü. Bu, kendini Sovyet Hükümetinin Haziran ve Aralık 1953'de Arnavutluk'ta sanayi gelişmenin hızını azaltma ve ülkenin ekonomisinde çok önemli yer tutan bazı önemli projelerini durdurmak taleplerinde ortaya koydu. Bu taleplerin gerçek amaçları daha sonra, Sovyet önderliğinin içişlere karışma ve baskıları, açık ve vahşi bir karaktere büründüğünde ortaya çıktı.

(Sf. 358 - 360)

III. KÖYLÜLERİN VE TÜM İŞÇİLERİN EKONOMİK DURUMUNDAKİ CİDDİ SORUNU YARATAN TEMEL SEBEPLER

1. Halk ekonomimizin dallarının gelişme hız ve

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

oranlarındaki hatalar.

Siyasi Büronun yaptığı bir analizden, planlamada ciddi hatalar yapıldığı açıktır. Bu planlar hüsnükuruntulardan etkilenirken, ekonomimizin farklı sektörleri arasındaki yatırım oranları acil ihtiyaçlarımız ve iç imkanlarımız temelinde yeterince incelenmemiştir. İlk başta Sovyetler Birliği ve halk demokrasileri ülkeleri tarafından verilen krediler bizim ciddi çalışma eksikliğimiz nedeniyle sanayi projeleri kurmak için istenmişti, bu her ne kadar prensip olarak doğru olsa da bu dönemde onlarsız yapabildik, çünkü bize pahalıya mal oldular. Burada tarıma yeterli dikkat göstermediğimiz açıkça ortaya çıkıyor. Bize verilen kredilerin önemli bir kesimini tarıma yatırmak ve tarımı sanayi ile uyum içinde geliştirmek daha doğru olurdu. Bu problemlere doğru yaklaşılmadı ve bu kadar kısa bir zamanda büyük projeler inşa edilmesi kırları zayıflattı ve tarımı insan gücü ve pek çok diğer gerekli şeyler açısından yoksullaştırdı. “Stalin” tekstil kombinasını inşa ettik, şeker rafinerisini, “Lenin” hidro-elektrik tesisini, kereste işleme fabrikasını, pamuk temizleme fabrikasını ve ülkemiz için elzem ve büyük öneme sahip daha bazı projeleri kurduk. Bunlar ürünlerini verdi ve halkı bu ürünlerin yokluğundan kurtardık. Fakat diğer bazı fabrikaların inşa hızını artırdık ve bu hızı diğer sektörlerin, bilhassa da tarımın gelişmesiyle uyumlu kılmadık.

Bu dönem için olmasa da olabilecek bazı diğer fabrikalar da var. Bizim tarım ürünlerimiz tüm mevcut sanayinin ham madde ihtiyacını karşılayamadı, hem sayısı artmakta olan işçi sınıfının hem de tüm halkın tarım ürünlerine olan ihtiyacını da karşılayamadı. Büyük sanayi projelerinin inşası bizim kırlara kereste, çivi, manifaktür ürünler ve diğer pek çok ürünü sağlamayı ihmal etmemize yol açtı. Bu sanayi projeleri, işlerin kötü örgütlenmesi ve yanlış tahminlerin de etkisiyle, ekonomimizi sıkıntıya sokmaları pahasına inşa edildi.

(Sf. 378-379)

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Not 6: Tarım ve sanayinin gelişmesindeki uyumsuzluğu azaltmak ve halkın yaşam şartlarını iyileştirmek için 1953'te, AEP MK'nin bu konulardaki kararları temelinde Bakanlar Kurulu tarım ve kır ve şehir emekçilerinin refahı lehine önemli tedbirler aldı.

1. beş yıllık plandaki ekonominin esas dallarındaki yatırım oranı gözden geçirildi ve vakitsiz sanayi projeleri iptal edildi. Sanayiden boşalan yatırımların çoğunluğu tarıma gitti, geri kalanları da tüketim eşyalarına ayrıldı; tüm köylülerin buğday ve diğer tarım ve hayvancılık ürünlerindeki borçları iptal edildi; köylülerin tüm toprak türlerindeki zorunlulukları azaltıldı; yerel olarak üretilen tarım aletlerinin fiyatları düşürüldü; devletin bazı tarım ürünlerine verdiği alım fiyatları yükseltildi; tarım kredilerini önemli oranda artırma ve tarıma daha çok sayıda traktör temin etme kararları alındı.

(Sf. 392)

Not 7: Tarımı gerilikten kurtarmak için alınan ekonomik tedbirler, tarımda planlamanın daha da iyileştirilmesi ile desteklendi. Bu daldaki aşırı merkezizetçilik tarım ekonomisinde insiyatifi boğuyordu ve bir oranda, tarımın gelişmesini köstekliyordu. Yeni planlama metoduna göre, devlet planı zorunlu alınacak tarım ve hayvan ürünlerinin miktarını, satın alınacak fazla ürünün miktarını, MTİ'lerinin işlerine karşılık kontrat ve aynî" ödemeleri tanımladı. Tarımsal üretimin planlanması, devletin tarım örgütleriyle işbirliği içinde her bir devlet, ko-operatif ve bireysel tarım ekonomisinde kendileri tarafından yapılıyordu. Bu yeni metod, tarımdaki pek çok uzmanın bürokratik işlerden kurtarılıp kitlelere inmesini sağladı ve devlet kadrolarının tarım yönetimdeki sorumluluklarını güçlendirdi.

(Sf. 393)

ENVER HOCA, SEÇME ESERLER, İNGİLİZCE, CİLT II
"8 NENTORİ" BASIM EVİ. TİRANA 1975.

**2. A. E. P.'NİN 3. KONGRESİNE “ARNAVUTLUK
EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ’NİN
FAALİYETLERİ ÜZERİNE” SUNULAN
RAPORDAN**

25 Mayıs 1956

Not 1:

...

“Pek çok diğer komünist ve işçi partilerinde olanların tersine ve Sovyet revizyonist önderliğinin baskılarına rağmen AEP prensip sorunlarında hiçbir taviz vermedi ve Marksist-Leninist genel hattını olduğu gibi korudu.”

(Sf. 485)

1. BEŞ YILLIK PLAN D...NEMİNDE EKONOMİK KÜLTÜREL ALANLARDA ELDE EDİLEN EKONOMİK KÜLTÜREL SONUÇLAR VE GELECEK BEŞ YILLIK EKONOMİK KÜLTÜREL GELİŞMENİN TEMEL KILAVUZLARI.

SANAYİNİN, BİLHASSA DA MADEN SANAYİNİN, DAHA DA GELİŞMESİNİ ESAS OLARAK MEVCUT ÜRETİM KAPASİTESİNİN TAM KULLANIMI VE İÇ KAYNAKLARIN KULLANIMI TEMELİNDE VE TARIMIN, ESAS OLARAK TARIM ÜRETİMİNİN SOSYALİST TEMELDE ÖRGÜTLENMESİNE DAYANARAK HIZLA GELİŞTİRİLMESİ VE BU DEĞİŞİKLİKLER TEMELİNDE ARNAVUTLUK HALKININ MADDİ REFAHININ VE KÜLTÜREL YÜKSELİŞİNİN DAHA DA İYİLEŞMESİNİ SAĞLAMAK.

(Sf. 506-513)

ENVER HOCA, SEÇME ESERLER, İNGİLİZCE, CİLT II
“8 NENTORİ” BASIM EVİ. TİRANA 1975.

**3. A. E. P.'NİN 4. KONGRESİNE “ARNAVUTLUK
EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ’NİN
FAALİYETLERİ ÜZERİNE” SUNULAN**

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

RAPORDAN

13 Şubat 1961

A- SOSYALİZMİN EKONOMİK TEMELİNİN BAŞARILI İNŞASI

Parti, sosyalist sanayileşme siyasetini şekillendirir ve uygularken ülkemizin somut şartlarından, iç imkanlarından, tabii kaynaklarından, sosyalist ülkeler arası ko-operasyondan hareket etti. İçinde yaşadığımız yeni tarihi şartlarda, sınırlı insan gücü, materyal ve finans araçlarıyla küçük ülkemiz için tüm sanayi dallarını yaratmak mümkün olmadı. Sanayisel üretimdeki yüksek gelişme hızı, madencilik sanayine öncelik vererek ağır sanayinin bazı dallarının yaratılması, onun yanında hafif sanayinin geliştirilmesi, ülkemizdeki sosyalist sanayileşmenin bazı çarpıcı özellikleridir.

.....

Bu dönemde Partimiz sosyalist inşamızın gelişmesinden kaynaklanan ileri siyasi güçle, üretici güçlerin geriliği arasındaki, sanayinin hızlı gelişmesi ile tarımın geride kalması arasındaki, ileri düzeyde teçhizat ile kadro ve onların eğitim eksikliği arasındaki, üretim ve tüketim seviyeleri arasındaki gibi antagonist olmayan çelişmeleri çözmeye de çalıştı.

(Sf. 196-201)

B- 2. BEŞ YILLIK PLAN-EKONOMİ VE KÜLTÜRÜMÜZÜN DAHA DA GELİŞMESİ İÇİN ÖNEMLİ BİR ADIM.

Parti 3. Kongresi esas olarak mevcut üretim kapasitesine dayanarak ve iç yedekleri harekete geçirerek sanayinin, bilhassa da madencilik sanayinin daha da geliştirilmesini ve tarımın, esas olarak tarımsal üretimin sosyalist temellerde yeniden örgütlenmesine dayanarak hızla geliştirilmesini esas görev olarak ileri sürdü...

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

...Üretim araçları üretimi (Grup "A") hedeflenen yılda yüzde 14.8 yerine yılda ortalama yüzde 18, tüketim eşyaları üretimi hedeflenen yüzde 13.5 yerine yılda ortalama yüzde 16 arttı....

(Sf. 203-204)

- III -

ÜLKEMİZİN SOSYALİST İNŞA YÖNÜNDE DAHA DA GELİŞMESİ

...

Bu beş yıllık planın bir diğer belirleyici özelliği, tüketim eşyası üretimiyle kıyaslandığında üretim araçları üretimine verilen önceliklidir. Bu, Partimizin ülkemizin sanayileştirilmesi ve ekonominin farklı dalları arasında yatırım dağıtımında takip ettiği ekonomik siyasetin sonucudur.

.....

1- ÜLKEMİZİN SOSYALİST SANAYİLEŞMESİNİN SÜRMEŞİ-SOSYALİZMİN TEKNİK TEMELİNİN İNŞASINDA BELİRLEYİCİ FAKTÖR.

3. beş yıllık plan döneminde de Emek Partimiz ağır sanayinin hızlı gelişmesine öncelik vererek ülkemizin sosyalist sanayileşmesinin daha da geliştirilmesini önemli bir görev olarak görür.

.....

Tüketim araçları üretimi (Grup "B") yüzde 50 artarken, üretim araçları üretimi (Grup "A") yüzde 54 arttı. Üretim araçları üretimi toplam sanayi üretimin yarısından fazla olacak.

Görülebileceği gibi, Partimiz, özel yönleri olmasına rağmen, ülkenin sosyalist sanayileştirilmesi ekonomik siyasetinde Lenin'in ağır sanayinin sosyalist sanayileştirmenin temeli olduğu, bu süreçte üretim araçları üretimindeki artışın tüketim eşyaları üretimindeki artıştan daha hızlı olması tezlerini akılda tutmaktadır.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Madencilik ve maden işleme sanayi, ülkenin zenginliklerini daha iyi kullanmak amacıyla büyük gelişme gösterecek—faydalı mineraller, yakıt ve su-gücü kaynakları, orman zenginlikleri, tarımsal ham maddeler vb. Tarım için nitrik ve fosforik gübre üreten kimya sanayi ve demir-krom metalürjisi, bakır elektro-metalürjisi gibi ağır sanayinin yeni dallarının kurulması için büyük harcamalar ve aynı zamanda demir metalürjisi için hazırlıklar yapılacaktır.

....

Petrol ve madencilik sanayilerinin hızlı gelişme oranı, 3. Beş Yıllık plan ve daha sonraki dönemlerde yer altı zenginliklerimizi ülkemizde işlemek için inşa edilecek olan demir dışı ve demir metalürjileri ve kimyasal sanayi ham madde temelini genişletilmesi ve garantilenmesini acil bir gereklilik haline getiriyor.

....

Mekanik mühendislik sanayinin gelecekteki esas hedefleri de, sanayi için, bilhassa da petrol sanayi, yol taşımacılığı, tarım ve halk ekonomisinin diğer dalları için yedek parça dizisini karlı bir şekilde genişletmek ve artırmak olacaktır. Basit makina üretimi için başlayan çalışmalar sürmeli ve mevcut mühendislik temeli derinlemesine kullanılmalıdır. 1965'de mühendislik sanayi ülkenin yedek parça ihtiyacının en az yüzde 50'sini karşılayabilmeli. Partinin yedek parça üretimi için belirlediği görevlerin ülkemiz için özel önemi vardır. Bu görevin başarılması teçhizat ve makinaların daha iyi kullanılmasında yardımcı olacak ve ithalatlarımızı azaltacaktır.

(Sf. 215-221)

ENVER HOCA, SEÇME ESERLER, İNGİLİZCE, CİLT III
"8 NENTORİ" BASIM EVİ. TİRANA 1980.

4. ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE A. E. P.'NİN 5. KONGRESİNE SUNULAN RAPOR.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

(1 Kasım 1966.)

1- ÜLKENİN SANAYİLEŞTİRİLMESİ, SOSYALİST İNŞA İÇİN HAYATİ GÖREVLERDEN BİRİ OLMAYA DEVAM EDİYOR

...

...Toplam sanayi üretimi savaş öncesinin 34.8 katıdır. Üretim araçları üretimi 34.3 misli ve tüketim eşyaları üretimi 35 misli arttı.

....

Bu muazzam programı hayata geçirmek, bizim şartlarımızda üretim araçları üretiminde esas yeri tutan madencilik sanayine yeni ve güçlü bir ivme kazandıracaktır.....

Böylece, ülkemiz yeni bir sanayileşme aşamasına, tüm sanayi çerçevesinde üretim araçları üretiminin üstünlüğünü gerçekleştirmek için belirleyici olan ağır işleme sanayi (processing industry—bn.) aşamasına girecektir.

2. TARIMIN GELİŞMESİ - 4. BEŞ YILLIK PLANIN EKONOMİK GÖREVLERİNİN YERİNE GETİRİLMESİ İÇİN EN ÖNEMLİ HALKA

Partimiz, sadece gelişmiş bir sanayi değil ama aynı zamanda gelişmiş bir tarıma da sahip olunması, ekonominin güçlü ve bağımsız olması için, onun iki ayak üstünde, tarım ve sanayi ayakları üstünde yükselmesi gerektiği çizgisini savunur. Bu, bizim ülkemiz için özel önemi olan önemli bir prensip sorunudur.

Tüm bu faktörleri doğru bir şekilde tartan ve değerlendiren Parti, 4. Beş Yıllık plan döneminde tarımın gelişmesini büyük ve önemli bir görev olarak tespit ediyor. Bu planda tarım halk ekonomimizin bir bütün olarak gelişmesinde esas yeri tutar.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

...

...Fakat, dağlık yörelere nüfus kaydırılmasının esas kaynağı şehirlerin nüfusu olmalı, her şeyden önce de cesur, yurtsever, coşkulu ve Partinin direktiflerine daima uyan gençlik olmalıdır.

Tarımın bu şekilde gelişmesi, sadece tarım ürünlerinin artmasına ve böylece önemli yedeklerin oluşturulmasına yol açmayacak, aynı zamanda nüfus dağılımının normalleşmesine de yardımcı olacaktır. Dağlara gitmek, bu bölgeleri terk edip şehirlere gitmek gibi, dikkat çeken, ülke ekonomisinin hiçbir talebini dikkate almayan, ve ekonomik olmayan, küçük burjuva, bürokratik eğilime bir son verecektir.

(Sf. 114-118)

ENVER HOCA, SEÇME ESERLER, İNGİLİZCE, CİLT IV
"8 NENTORİ" BASIM EVİ. TİRANA 1982.

5. ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE A.E.P.'NİN 6 KONGRESİNE SUNULAN RAPOR. (1 Kasım 1971)

II

EKONOMİNİN GELİŞMESİ VE PARTİNİN GÖREVLERİ

....

Bunun için gerekli olan şudur: sanayinin, bilhassa da ağır işleme sanayisinin yapısını yeni dallar ve ürünlerle iyileştirmek; enerji ve hammadde temelini genişletmek, ve ülkenin kaynaklarını ve değerlerini daha verimli kullanmak;

...

Bu beş yıllık dönemde amacımız, maden çıkarma ve ağır işleme sanayisini güçlendirmek, bilhassa da onları daha modernize etmek ve daha üst seviyelere çıkarmak olacaktır.

..

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Güçlü bir milli sanayi oluşturma doğru siyasetini tutarlı bir şekilde uygularken, bu dönemde sanayileşmemizin esas amacı, genişletilmiş üretimin en önemli, en büyük ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, ülkenin tabii kaynaklarını daha geniş bir çapta ve daha büyük bir ekonomik sonuç elde ederek kullanmak olacaktır. Bu yönelime uygun olarak, ağır ve hafif, çıkarma ve işleme sanayilerinin geliştirilmesi eşzamanlı olarak, ihtiyaçlarımıza ve imkanlarımıza uyan orantılarda, ve her zaman için bilhassa özelde tarımın ve genelde ekonomimizin tüm dallarının gelişmesine uyumlu olarak devam edecektir

...

Demir-metalürjisi sanayinin ilk defa kurulmuş olması tüm ekonomimiz için fevkalade önemlidir. Ekonomimizin bağımsızlık ve kendine yeterliliğini güçlendirecek muazzam bir girişim olan Elbasan'da kurulacak metalurjik kompleks, mühendislik sanayinin gelişmesi ve süreç içinde makina-inşa sanayine geçebilmesi için şart olan ham madde temelini garantileyecek, inşaa görevinin maddi temelini büyük oranda güçlendirecektir.

Sanayinin karmaşık gelişmesinde, bu beş yıllık planda da öncelik mineral ve yakıt çıkartan (madencilik ve petrolcülük—bn) sanayi dallarına verilecektir. Bu, metalurji ve kimya sanayi için ham madde temelini genişletme amacıyla yapılacaktır. Bunda da amaç mineral ihracını artırmak ve aynı zamanda sanayi ve halk ekonomimizin tümü için çok gerekli olan enerji temelini güçlendirmektir.

...

Mühendislik sanayi, kendisinin ve ekonomimizin diğer dallarının teknik temelini güçlendirmede özel bir rol oynamalıdır. Onun esas görevi ekonomimizin kullanımında olan makina ve teçhizatların iyi durumda tutulmasını ve kesintisiz ve yüksek verimlilikle çalışmasını garantilemektir. Mühendislik sanayimizin esas görevinin bir diğer ve aynı önemde ve acil yönü de üretilen yedek parçaların kalitesini sürekli ve büyük oranlarda artırmaktır. Bu

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

dalda üretimin miktarı ne kadar artarsa artsın, eğer ürünlerin kalitesi daha üst seviyelere çıkmazsa, ekonomimizin yedek parça ithal etme yükü azalmayacaktır.

Çelik, dövme metal ve dökme demirin yerel olarak üretileceği, teknik ve bilimsel gelişmeye daha bir ivme verme sorununun ileri sürüldüğü şartlarda, bu sanayi dalı için yeni ve büyük olasılıkların önü açılmaktadır. Kendini sadece yedek parça üretimiyle kısıtlamamalıdır, makina üretimine de cesurca yönelmesinin zamanı gelmiştir. Bu, adım adım, kararlılıkla, üretilecek yeni imkanlara uygun olarak ele alınması gereken ekonomimizin acil bir sorunu haline geldi. Bu çok önemli ve karmaşa sorunda, ilk önce ekonomimizin en çok ihtiyacı olan, seri olarak üretilebilecek ve ithalat yükünü azaltacak makinalar, mekanizmalar ve teçhizatlarla işe başlamalıyız.

....

... Ağır ve hafif sanayi arasındaki oranlar kararlaştırılırken öncelik ağır sanayiye verilecektir. Bu bizim sanayimizin gelişmesinin doğru ve sarsılmaz prensibiydi ve öyle kalacaktır. (Sf. 683-773)

ENVER HOCA, SEÇME ESERLER, İNGİLİZCE, CİLT IV
"8 NENTORİ" BASIM EVİ. TİRANA 1982.

6. ARNAVUTLUK EMEK PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE

A.E.P.'NİN 8 KONGRESİNE SUNULAN RAPOR.
(1 Kasım 1981)

1- SANAYİNİN DAHA DA GÜÇLENDİRİLMESİ- ÜLKENİN GENEL İLERLEYİŞİNDE BELİRLEYİCİ BİR FAKTÖR.

....

7. Beş Yıllık Plan'da sanayimiz daha da ilerleyecek ve geniş bir cephede gelişecek. Beş Yıl Planının tüm yatırımların yüzde 46'sı bu dalda yapılacak. Parti'nin sanayinin

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

geliştirilmesi siyasetinin amacı şudur: sanayinin çok dallı yapılanmasını, her zaman olduğu gibi ağır sanayiye öncelik vererek sağlamlaştırmak; enerji kaynaklarının fazlalık dengesini, petrol sanayine özel bir önem vererek korumak ve daha da iyileştirmek; mineral çıkarma ve işleme sanayisini, yeni mineralleri de kullanmaya başlarken, daha da geliştirmek; üretim araçları ve tüketim eşyalarının yapısında hissedilir iyileştirmeler yapmak; sanayiye daha da çok tarımın yoğunlaştırılmasının hizmetine sokmak; mevcut üretim kapasitelerini yenilemeler ve modernleştirmeler ile genişletmek.

Parti, enerji sanayisine, petrol, gaz, kömür çıkartılmasına ve elektrik enerjisi üretimine özel dikkat sarfeder. Ülkenin artan enerji ihtiyacını karşılayan ve ihracı üzerinden sağlam döviz kazanan güçlü ve bağımsız bir enerji sistemi yarattık....

...

Şimdi ki kendi çeliğimiz var ve güçlü bir mekanik mühendisliği sanayisi inşa ettik, bu daha büyük görevler yüklemek için şartlar oluşturulmuştur. Mühendislik sanayisinin 1985 üretimi, 1980'in üretiminden yüzde 43-45 daha fazla olacak.

Mühendislik sanayi, 7. Kongre tarafından belirlenen yedek parça üretme görevini, ekonominin ihtiyacının yüzde 95'ini karşılayarak başarıyla yerine getirdi. Bu Beş Yıllık Plan döneminde, bu başarı kaliteyi radikal bir şekilde iyileştirerek ve miktarı büyük oranda artırarak pekiştirilmelidir.

Bu Beş Yıllık Plan yıllarında mühendislik sanayi yeni üretim hatları ve fabrikalar kurmak, çeşitli mevcut üretim kapasitelerini yenilemek ve genişletmek için makina ve teçhizat üretimine büyük çapta angaje olacaktır. Böyle bir görevi yerine getirmek sanayinin bu dalında örgütlenme ve yönetimin iyileştirilmesini talep eder, ve işleme tekniği, planlama, ko-operasyon ve ürünlerin standardizasyonu mümkün olan en bilimsel temele konmalıdır.

Bu Beş Yıl plan döneminde inşa edilecek yeni projeler ve yenilemeler için, bilhassa makina ve teçhizatların yapısal

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

tasarımları ve teknolojik hazırlıkları konusunda acil ve bütünlüklü tedbirler alınmalıdır. Bu makina ve teçhizatın pek çoğu ilk defa üretilecek. Bu makina ve teçhizatın tasarım ve üretiminin zamanında ve yüksek kalitede yapılması mühendislik sanayimizin ele almak zorunda olduğu görevlerin en zorlarından biridir.

...

Bu Beş Yıl plan döneminde kimya sanayisi büyük bir gelişme ve genişleme gösterecek. 1980 ile kıyaslandığında, üretimi yüzde 63-65 artacak.

Fosfat gübre ve bitki koruma kimyasal maddeleri üretiminin artırılmasına özel bir önem verilecektir....

(Sf. 310-459)

ENVER HOCA, SEÇME ESERLER, İNGİLİZCE, CİLT VI.
"8 NENTORİ" BASIM EVİ. TİRANA 1987.

C. MAO ZEDUNG VE ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ

1. 1959'DA SANAYİNİN GÖREVLERİ

PO I-PO. (6 Ocak 1959.)

...

Geçen yılın pratiği “iki ayak üstünde yürüme” prensibinin ne kadar doğru olduğunu daha da iyi ispatladı. “İki ayak üstünde yürümek “ dediğimizde söylemek istediğimiz tarım ve sanayiye, ağır sanayi öncelliği temelinde eşzamanlı geliştirmek, ağır ve hafif sanayiye, merkezi ve bölgesel sanayiye, büyük işletmeleri ve orta ve küçük işletmeleri, modern ve yerli metodlarla üretimi eş zamanlı geliştirmek, merkezi önderliği sanayi cephesindeki kitle hareketiyle birleştirmek ve içinde bulunduğumuz dönemde “anahtar olarak çeliği” tüm yönleriyle sanayideki büyük atılımla birleştirmektir. Bu bütünlüklü prensipler dizisi ülkemizin mevcut şartlarını ve objektif ekonomik kanunun taleplerini yansıtır. İşte bu nedenle pratikte muazzam hayatiyetini sergiledi. Onu uygulayarak, 1959'da sadece ileri adım atmaya devam etmeyiz, daha da büyük başarılarla ileri adım atarız.

(Sf. 9-11)

Peking Review, İngilizce, 6 Ocak 1959.

2. TARIM: MİLLİ EKONOMİNİN TEMELİ

YANG LİNG. (18 Ekim 1960.)

1955 Haziran'ında Yoldaş Mao Zedung “Tarımda Kooperasyon” adlı raporunda bir kere daha gösterdi ki: “Pazarlanabilir tahıl ve sanayi hammaddesine sürekli artan talep ile başlıca ürünlerin bugünkü genelde az olan verimliliği arasındaki çelişmeyi çözmek” gereklidir, yoksa “sosyalist sanayileşmeyi tamamlayamayacağız”. Aynı raporda o, tarım

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

ve sanayi “birbirlerinden ayrılamaz, birbirlerinden soyutlanmış olarak ele alınamaz. Dahası, sadece birini vurgularken diğerini küçümseyecek hiçbir çaba olmamalıdır” dedi.

Parti Merkez Komitesi'nin Siyasi Bürosu kırlık bölgelerde sosyalist devrimde bir yükselişe önderlik ettikten ve tarımsal ko-operasyonda büyük bir zafer elde ettikten sonra, yoldaş Mao Zedung'un önerileri temelinde, 1956 Ocağında Tarımsal Gelişme İçin Milli Program Taslağını ileri sürdü. Sosyalist tarımın hızlı gelişmesi ve yeni sosyalist kırın inşasının bu programı, hem tarımsal üretimin hem de sosyalist inşanın yükselmesini teşvik etmede muazzam bir rol oynadı. Parti Merkez Komitesi'nin Siyasi Bürosu'nun Nisan 1956'da yaptığı genişletilmiş toplantıda yoldaş Mao Zedung “On İlişki Dizisi” adlı bir rapor sundu ve tarımla sanayi arasındaki, ağır ve hafif sanayi arasındaki ilişkilerin doğru ele alınmasını esas sorun olarak saydı. Aynı yılın Eylül'ünde Parti'nin Sekizinci Milli Kongresi'nin Merkez Komitesinin Siyasi Raporu üzerine aldığı Karar da şuna işaret etti: “Tarım sanayileşme üzerinde çok geniş ve çok önemli bir etkiye sahiptir. Tarım sadece halkın yaşam standardı ve hafif sanayinin büyüme hızını doğrudan etkilemez, o aynı zamanda ağır sanayinin büyüme hızını da etkiler. Tarımı geliştirmek için daha da çok çaba sarf etmeliyiz.” 1957 Şubat'ında yoldaş Mao Zedung “Halk Saflarındaki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine” adlı raporunda ağır sanayi, hafif sanayi ve tarım arasındaki ilişkilerin daha derin bir analizini sundu. Bunun, Çin'in sanayileşmesinin yolu sorunu olduğuna işaret etti ve “tarım ve sanayinin eşzamanlı geliştirilmesi” siyasetini ortaya koydu. Milli çaptaki Düzeltme Kampanyasından sonra ortaya çıkan sosyalizmin inşasındaki yükseliş ışığında, Parti'nin Sekizinci Merkez Komitesi'nin Üçüncü Geniş Toplantısı 1957 Eylül'ünde Tarımsal Gelişme İçin Milli Program'ın gözden geçirilmiş şeklini ele aldı ve onayladı. Programın sunuş bölümünde şöyle deniyor: “Tarımın gelişmesi sosyalist inşamızda hayati bir yere sahiptir. Tarım sanayiye tahıl ve hammadde sağlar. Aynı zamanda 500 milyondan fazla nüfusuyla kırlar, sanayimiz için

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

dünyanın en büyük iç pazarını oluşturur. Bu anlamda, tarımımız olmazsa, ülkemizde hiçbir sanayi olmazdı. Tarımsal çalışmayı küçümsemek tamamen yanlıştır.”

Mayıs 1958'de, Parti'nin Sekizinci Merkez Komitesi'nin İkinci Oturumunda sosyalizmi inşa etmenin, tarım ve sanayinin eşzamanlı gelişmesini temel görüşlerinden biri olarak ele alan genel çizgisi formüle edildi. Büyük ileri atılım gerçeği bu genel çizginin gücünü sergiler ve tarım ve sanayinin eşzamanlı olarak hızlı geliştirilebileceğini ispatlar. Büyük atılım sırasında, Çin'in tarımsal üretiminin büyümesinin mantıksal eğilimi ve halk kitlelerinin yüce yaratıcılığı temelinde Parti Merkez Komitesi ve Yoldaş Mao Zedung kırların tüm halkına halk komünlerinin inşasında tam zamanında önderlik götürdü, böylece de sosyalizmin yüksek hızla inşası ve ileride komünizme adım adım geçiş için en iyi örgüt türünü yarattılar. Büyük atılım temelinde ve halk komünlerinin tutarlı sağlamaştırılması ve sağlıklı büyümesi şartlarında sosyalist inşamız, sürekli büyük atılım aşamasına girdi. Bunlardan sonradır ki, Parti Merkez Komitesi ve Yoldaş Mao Zedung proletaryanın sosyalist ekonomiyi inşayı yönetmedeki engin tecrübelerinin yeni bir özetini yaptı, tarımı temel, sanayiye hakim faktör olarak ele almak ve ağır sanayi için öncelliği tarımın hızlı gelişmesi ile birleştirmek siyasetini ileri sürdü, ve tarımın büyüme hızını artırmanın sosyalist ekonomik inşanın hızlı ve orantılı gelişmesinde merkez halka olduğunu gösterdi ve tarımın teknik dönüşümünü hızlandırma görevini ortaya koydu.

...Çin Komünist Partisi'nin Sekizinci Merkez Komitesinin İkinci Oturumunda Yoldaş Lui Şaoçi'nin Parti Merkez Komitesi adına sunduğu siyasi raporunda belirttiği gibi: “Niye tarım ve sanayi eşzamanlı olarak geliştirilmelidir? Çünkü bizim ülkemiz büyük bir tarım ülkesidir ve 600 milyondan fazla olan nüfusunun 500 milyondan fazlası, hem devrimci mücadelede hem de yeniden inşada çok büyük bir gücü oluşturan köylülüktür. Ülkemiz işçi sınıfı sadece bu güçlü müttefike dayanarak, ve köylülerin yaratıcılığı ve girişimciliğine tüm

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

yolları açarak zafere ulaşabilir. Devrim döneminde olduğu gibi inşa döneminde de köylüler müttefik olarak herşeyden önemlidirler.

..1958 ve 1959'da tarım makinaları ve aletleri üretmek için devletin tahsis ettiği çelik miktarı, tüm Birinci Beş Yıllık Plan döneminde bu işler için kullanılan çelik miktarından fazladır. Ve yine, Plan'a göre 1960'ta bu amaçla kullanılacak çelik miktarı 1959 döneminden yüzde 100 daha fazla olacaktır. Diğer dalların da tarımı destekleme güçleri önemli miktarda büyüdü.

(Sf. 14-22)

Peking Review, İngilizce, 18 Ekim 1960.

3. TARIMA TAM DESTEK

RENMIN RIBAO EDİTÖRLÜĞÜ. (16 Kasım 1962.)

1955'te Yoldaş Mao Zedung Tarımsal Ko-operasyon Sorunları'nda Parti'nin onayladığı bu çizginin bütünlüklü bir açıklamasını sundu. Şöyle dedi: "sadece sosyalist sistemde, özel mülkiyetten ortak mülkiyete geçişte bir devrim yapmıyoruz. Aynı zamanda el işiyle üretimden en modern makinalarla kütle üretime geçerek teknolojiye de devrim yapıyoruz. Bu iki devrim iç bağlantılıdır. Tarımda, ülkemiz şartlarında, ko-operasyon büyük makina kullanımından önce gelmelidir. (Kapitalist ülkelerde tarım kapitalist yoldan gelişme eğilimi gösterir.)" O, aynı raporda, şunları da söyledi: "Ülkemizin ekonomik durumu olduğu gibi olduğu için, teknik reform sosyal reformdan daha uzun zaman alacaktır. Yapılan tahminlere göre, tarımda milli çapta teknik reform yaklaşık 4 veya 5 beş yıllık planı, yani 20-25 yılı gerektirecektir. Tüm parti bu yüce görevi yerine getirmek için çalışmalıdır."**

* Tarımsal Ko-operasyon Sorunları. İngilizce baskısı. Yabancı Diller Basımevi, Peking. 1959. Sf. 23-24)

** a.g.e. Sf. 34.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Tarıma daha büyük destek verme faaliyetinde en önemli faktör, Yoldaş Mao Zedung tarafından ileri sürülmüş olan milli ekonominin gelişmesinde tarımı temel, sanayiye önder faktör olarak ele alan genel siyasetin uygulanması ve tarımın gelişmesine birincil önemi vermektir.

Milli ekonomik planlarımız, sosyalist inşaya hız kazandırmak için tarımın gelişmesini başlangıç noktası olarak ele almalı ve bu çizgi hattında çalışmalıdır. Parti'mizin Sekizinci Merkez Komitesinin Onuncu Oturumunun kararına göre, tüm hükümet daireleri planlarını yapar ve tedbirlerini alırken tarımı milli ekonominin temeli olarak ele almalı, yüzlerini kırlara çevirmeli ve dikkatlerini birincil olarak tarıma ve halk komünlerinin kollektif ekonomisine nasıl yardım edebileceklerine yöneltmelidirler.

Sanayisel Yardım

Birincisi, sanayi. Sanayi dairelerimizin çalışmalarında, tarımın milli ekonominin temeli olduğu siyasetine uygun olarak yeniden düzenlemeler yapılmalıdır. Sanayide, ve bilhassa ağır sanayide yapılacak ilk iş tarımın teknik reformunun gerekliliği uyarınca yeniden düzenleme işini yapmak, doldurmayı sağlamlaştırmak (?—YN), standartları yükseltmektir. Sanayi, ancak bu şekilde kır pazarlarının talep ettiği makina, kimyasal gübre, haşarat ilacı, inşaat malzemesi, yakıt, enerji ve taşıma araçları ve diğer malzemeler gibi uygun üretim araçlarını ve bunları da daha fazla miktarda sağlayabilir. Sadece bu şekilde sanayisel gelişme güvenilir bir temele oturtulabilir, ve sanayimiz, sanayisel gelişmesi dönemindeki tüm ülkeler arasında en büyük iç pazara ve tahıl ve tarımsal hammadde stokuna sahip olabilir.

Yoldaş Mao Zedung, 1957'de verdiği "Halk Saflarındaki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine" adlı söylevinde ağır ve hafif sanayinin, 500 milyondan fazla köylüyü kapsayan

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

kırları esas pazarı olarak ele alması gerektiğini vurguladı. Şöyle dedi: “ Çin, nüfusunun yüzde 80’inden fazlasının köylerde yaşadığı büyük bir tarım ülkesi olduğu için tarım ve sanayi eşzamanlı olarak geliştirilmelidir. Ancak ondan sonra sanayi hammaddelere ve bir pazara sahip olacak ve sadece bu şekilde güçlü bir ağır sanayi inşa etmek için oldukça büyük bir sermaye biriktirmek mümkün olacaktır. Hafif sanayinin tarıma yakından bağıntılı olduğunu herkes biliyor. Tarımsız hafif sanayi olamaz. Ama tarımın ağır sanayiye önemli bir pazar sağladığı o kadar iyi anlaşılıyor. Fakat bu gerçek, tarımın teknik islahı ve modernleştirilmesinin tedricen ilerleyişi sırasında artan miktarda makinalar, gübre, su depoları ve elektrik enerjisi projeleri ve çiftlikler için taşıma araçları ve kır tüketicileri için yakıt ve inşaat malzemesinin gerekli hale gelmesiyle daha kolay anlaşılacaktır.”***

Bu ilişki şimdi oldukça rahat bir şekilde görülebilir. Tarımsal kolektivizasyonun tamamlandığı Çin’in kırsal bölgelerindeki geniş pazar, artan miktarda sanayi ürünü emebilecek bir potansiyele sahiptir. Bir traktör 1000 mülük ekilen arazinin ihtiyacını karşılırsa, tarımın ihtiyacı olan traktör sayısı onbinler veya yüzbinler değil bir milyondan daha fazladır. Kimyasal gübrelere gelince, her bir mu ekili alanda yılda 30 jin gübre kullanılsa, tarımımızın yılda yüzbinler veya milyonlar değil on milyon tondan fazla gübreye ihtiyacı olacaktır. Diğer üretim araçları ve köylüler için tüketim eşyalarına olan talepte sürekli olarak artıyor. Sanayi yüzünü Çin’in geniş kırsal pazarlarına ve tarımsal ihtiyaçların kesin olarak tatminine döndürürse, daha da gelişmesi için en geniş imkanlara kavuşacaktır.

Sanayinin gelişmesi için gerekli ham maddeye, pazarlanabilir tahıla ve işgücü ihtiyacına gelince; onlar sadece tarımın teknik reformunun tedricen uygulanması sürecinde ve

*** Halk Saflarındaki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine. İngilizce baskısı. Yabancı Diller Basımevi, Peking. 1960. Sf. 67-68)

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

tarımın büyümesi sayesinde üretilebilirler. Sanayiye ve tarımı birbirinden soyutlanmış iki ayrı şey olarak ele alamayız. Sanayinin çeşitli dalları, çalışmalarını tarımı milli ekonominin temeli yapmak siyasetine uygun olarak düzenlemeli, kırım ihtiyaçlarını kararlılıkla karşılamalı ve tarımın teknik reformu ve modernizasyonunu destekleme sürecinde tedricen bağımsız, bütünlüklü ve modern bir sanayi inşa etmelidir.

(Sf. 13-14)

Peking Review, İngilizce, 16 Kasım 1962.

4. “ÇİN KIRINDA SOSYALİST YÜKSELİŞ” DERLEMESİNE MAO ZEDUNG’UN ÖNSÖZÜ

Olaylar şöyle gelişmiştir. Kitap biri Eylülde, diğeri Aralıkta olmak üzere iki kez derlenmiştir. Birinci derleme 121 makaleyi içeriyordu. Bu makalelerin çoğu 1955 yılının ilk yarısının, birkaç tanesi de 1954 yılının ikinci yarısının koşullarını yansıtıyor. Kitabın örnek nüshaları, Çin Komünist Partisi Yedinci Merkez Komitesinin 4-11 Ekim 1955 tarihleri arasında yapılan 6. Genel (Genişletilmiş) Toplantısına katılan eyalet, şehir, özerk bölge ve bölge Parti komitelerinden sorumlu yoldaşlara fikirlerini almak için dağıtılmıştı.....

Burada önemli olan yalnızca metinler değildir. Mesele şudur: Çin’deki durum 1955 yılının ikinci yarısında temel bir değişiklik geçirmiştir. Şimdiye kadar (1955 Aralığının sonu) Çin’in 110 milyon köylü ailesinin 70 milyonundan fazlası (yüzde 60’ın üzerinde) Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin çağırısına uyarak yarı-sosyalist tarım üreticileri kooperatiflerine katılmışlardır. Tarımda kooperatifleşme üzerine 31 Temmuz 1955 tarihli raporumda, kooperatiflerdeki köylü ailelerin sayısını 16 milyon 900 bin olara vermişim ama birkaç ay içinde bu sayı 50 milyonun üzerine çıkmıştır. Bu muazzam bir olaydır. Bu olay tarımda yarı-sosyalist kooperatifleşmeyi esas olarak tamamlamak için yalnızca

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

1956 yılına ihtiyacımız olduğunu bize açıkça gösteriyor.*
Önümüzdeki üç dört yıl içinde, yani 1959-60'a kadar yarı-
sosyalist kooperatiflerin tamamen sosyalist kooperatiflere
dönüşmesini esas olarak tamamlayabiliriz.

...

Bütün Partinin ve halkın karşı karşıya bulunduğu sorun,
artık tarımın sosyalist dönüşümünün hızı konusundaki sağ
tutucu görüşleri eleştirmek değildir. Bu sorun çözülmüştür.
Sorun, bütün kapitalist sanayi ve ticaretin, sektör sektör,
devletin ve özel sermayenin ortak işletmelerine
dönüştürülmesinin hızı da değildir. Bu sorun da
çözülmüştür. El sanatlarının sosyalist dönüşümünün hızı 1956
yılıının ilk yarısında tartışılmalıdır. Bu sorun da kolayca
çözülebilir.....

Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V. (Sf. 270-273.)
Aydınlık Yayınları, Kasım 1978.

5. ON BÜYÜK İLİŞKİ ÜZERİNE

25 NİSAN 1956

1. BİR YANDA AĞIR SANAYİ İLE ÖBÜR YANDA HAFİF SANAYİ VE TARIM ARASINDAKİ İLİŞKİ

Ülkemizin inşasında ağırlık, ağır sanayidedir. Üretim
araçlarının üretimine öncelik verilmesi gerektiği konusunda
herkes hemfikirdir. Ama bundan, geçim araçları üretiminin,
özellikle tahıl üretiminin ihmal edileceği sonucu kesinlikle
çıkamaz. Yeterli gıda maddesi ve diğer günlük ihtiyaç maddeleri

* Gerçekte, Kasım 1956'ya kadar, köylü hanelerinin %96'sından
fazlası yarı-sosyalist kooperatiflerde ve tamamen sosyalist ileri
kooperatiflerdeydiler. Yüzde 83'ü ileri kooperatiflere katıldılar—
Tercüman.

("Tercüman **", 1957 Foreign Languages Press basımlı, İngilizce
"Çin Kırında Sosyalist Yükseliş" kitabının 8. sayfasından alınmıştır.
Türkçe alıntıyı yaptığımız V. Ciltte yoktur. Y.N.)

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

olmazsa en başta işçilerin geçimini sağlamak mümkün olmaz, o zaman da ağır sanayiye geliştirmekten söz etmenin ne anlamı kalır? İşte bu yüzden, ağır sanayi ile hafif sanayi ve tarım arasındaki ilişkinin doğru bir şekilde ele alınması gerekir.

Bu ilişkiyi ele alırken ilke hataları yapmadık. Sovyetler Birliği ve bir dizi Doğu Avrupa ülkesine göre daha başarılı olduk. Sovyetler Birliği'nin, Ekim Devrimi öncesindeki en yüksek tahıl üretimi düzeyine bir türlü ulaşamaması ve bazı Doğu Avrupa ülkelerinin ağır sanayi ile hafif sanayinin gelişmesi arasındaki belirgin eşitsizliğin yol açtığı ciddi sorunlar, bizim ülkemizde yoktur. Onların tek yanlı bir şekilde ağır sanayiye ağırlık vererek tarımı ve hafif sanayiye ihmal etmeleri, mal darlığına ve paralarının istikrarsız olmalarına yol açmaktadır. Biz ise tarıma ve hafif sanayiye daha fazla önem veriyoruz. En başından itibaren tarıma önem verdik, onu geliştirdik ve sanayinin gelişmesi için gerekli olan tahıl ve hammadde ikmalini önemli ölçüde gerçekleştirebildik. Günlük ihtiyaç maddelerimiz oldukça boldur ve fiyatlar ile paramızın durumu da istikrarlıdır.

Şimdi önümüzdeki mesele, tarım ve hafif sanayide daha büyük bir gelişme sağlamak amacıyla ağır sanayi yatırımları ile tarım ve hafif sanayi yatırımları arasındaki oranı doğru bir şekilde ayarlamaktır. Bu, artık ağır sanayiye öncelik verilmediği anlamına mı gelir? Hayır, öncelik hala ağır sanayidedir ve yatırımlarımızda hala ana ağırlık ona verilmelidir. Ama tarım ve hafif sanayinin yatırım oranı bir miktar artırılmalıdır.

Bu artışın sonuçları ne olacaktır? Birincisi, halkın günlük ihtiyaçları daha iyi karşılanacaktır; ikincisi sermaye birikimi hızlanacak ve böylece ağır sanayiye daha büyük ve daha iyi sonuçlarla geliştirmek mümkün olacaktır. Ağır sanayi de sermaye birikimi sağlayabilir ama bugünkü ekonomik koşullarda hafif sanayi ve tarım daha çok ve daha hızlı bir şekilde sermaye birikimi sağlayabilir.

Burada şu soru ortaya çıkmaktadır: Ağır sanayiye geliştirme isteğiniz samimi mi yoksa sahte mi, güçlü mü zayıf

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

mı? Eğer isteğiniz sahte ya da zayıfsa, o zaman tarıma ve hafif sanayiye darbe vurur ve onlara daha az yatırım yaparsınız. Eğer isteğiniz samimi ve güçlüyse, o zaman daha fazla tahıl ve hafif sanayi için daha fazla hammadde elde edilmesi ve daha fazla sermaye birikimi sağlanması amacıyla tarıma ve hafif sanayiye önem verirsiniz. Böylece ilerde ağır sanayiye daha fazla sermaye yatırılması olanağı doğar.

Şimdi ağır sanayimizi geliştirme konusunda iki yaklaşım vardır. Birisi, tarımı ve hafif sanayiye daha az geliştirmek, diğeri ise onları daha fazla geliştirmektir. Uzun vadede birinci yaklaşım ağır sanayinin daha az ve daha yavaş gelişmesine ya da en azından onun daha zayıf bir temele oturmasına yol açacaktır ve bundan yirmi-otuz yıl sonra işin genel muhasebesi yapıldığında bu yaklaşımın karlı olmadığı ortaya çıkacaktır. İkinci yaklaşım ise ağır sanayinin daha fazla ve daha hızlı gelişmesine yol açacak ve halkın geçimini güvence altına aldığı için ağır sanayinin daha sağlam bir temel üzerinde gelişmesini sağlayacaktır.

(Sf. 324-326)

Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V. Aydınlik Yayınları, Kasım 1978.

(Makale bu kitapta "On Başlıca İlişki" başlığıyla, ara başlık ta:1. Ağır Sanayi ile Hafif Sanayi ve Tarım Arasındaki İlişki olarak verilmiştir.)

6. HALK SAFLARINDAKİ ÇELİŞMELERİN DOĞRU ELE ALINMASI ÜZERİNE

27 ŞUBAT 1957

XII - ÇİN'İN SANAYİLEŞME YOLU

Sanayileşme yolunu tartışırken, burada esas olarak, ağır sanayi, hafif sanayi ve tarımın gelişmesi arasındaki ilişkiyi ele alacağım. Ağır sanayinin, Çin'in ekonomik inşasının çekirdeği olduğu kabul edilmelidir. Aynı zamanda hafif sanayi ve tarımın gelişmesine de büyük bir önem verilmelidir.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Çin, nüfusunun yüzde 80'inden fazlası köylük bölgelerde yaşayan geniş bir tarım ülkesi olduğuna göre, sanayi ile tarım birlikte gelişmelidir, çünkü sanayi ancak bu şekilde hammadde ve pazar bulabilir ve güçlü bir ağır sanayi kurmak için gerekli daha fazla fon ancak bu şekilde biriktirilebilir. Hafif sanayinin tarıma sıkı sıkıya bağlı olduğunu herkes bilir. Tarım olmadan hafif sanayi olamaz. Ama tarımın ağır sanayiye önemli bir pazar sağladığı henüz o kadar açık bir biçimde kavranmamıştır. Bununla birlikte, tarımdaki teknik dönüşüm ve modernleşmenin adım adım gelişmesi git gide daha fazla makina, gübre, sulama ve elektrik enerjisi projeleri, çiftlikler için ulaşım araçları ve köylük bölgelerdeki tüketiciler için yakıt ve inşa malzemeleri gerektirdiği zaman, bu olgunun kavranması daha kolay olacaktır. İkinci ve Üçüncü Beş Yıllık Plan dönemlerinde tarımımızda daha büyük bir gelişme sağlayabilirsek, bundan bütün milli ekonomimiz yarar görecektir. Tarım ve hafif sanayi geliştikçe, pazarını ve fonlarını güven altına alan ağır sanayi daha hızlı gelişecektir. Dolayısıyla ilk bakışta ağır bir sanayileşme hızı gibi görünen şey, aslında o kadar ağır olmayacak ve aslında daha bile hızlanacaktır. Üç beş yıllık plan döneminde ya da belki biraz daha uzun bir süre içinde, Çin'in yıllık çelik üretimi, kurtuluştan önceki en yüksek miktarı olan 1943 yılındaki 900 bin tona kıyasla, 20 milyon tona çıkarılabilir. Bu hem şehir halkını ve hem köylük bölgelerdeki halkı memnun edecektir.

(Sf. 480)

Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt V. Aydınlik Yayınları, Kasım 1978.

7. ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ'NİN SEKİZİNCİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN ONUNCU GENEL TOPLANTISININ DUYURUSU.

2 -16 Ağustos 1959

...

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Onuncu Genel Toplantı, şu anda ülkemiz halkının karşı karşıya olduğu en acil görevin Mao Zedung Yoldaş'ın ileri sürdüğü gibi, temel olarak tarım ve önder faktör olarak sanayiye dayanan milli ekonomiyi geliştirmenin genel siyasetini uygula, tarımın geliştirilmesine birincil önemi ver, tarım ve sanayi arasındaki ilişkiyi doğru ele al ve sanayi dairelerinin çalışmalarını tarımı milli ekonominin temeli yapma siyasetine uygun olarak yeniden düzenle olduğu görüşündedir.

Tarım alanında, Merkez Komitesinin halk komünleri konusundaki çeşitli siyasetlerini yerine getirmeye devam etmek gereklidir.....

Sanayi alanında, yapılması gereken ilk şey, tarımın teknik dönüşümünün ihtiyaçları ve materyal ve insan gücünün mevcudiyetine uygun olarak, rasyonel yeniden düzenlemeler yapmaya devam etmek, zayıf dairelerin üretim kapasitelerini güçlendirmek, yönetimi enerjetik bir biçimde iyileştirmek, ürünlerin çeşitlerini artırmak ve kalitelerini yükseltmektir.

(Sf. 5-7)

Peking Review, İngilizce, 1 Eylül 1959.

D. ENTERESAN BİR ÖRNEK: POLONYA TECRÜBESİ

EKONOMİK SİYASETİN GENEL TEMELLERİ TADEUSZ LYCHOWSKI

Savaşlar arası yıllarda Sovyetler Birliği'nde başarıyla uygulanan milli ekonominin planlanmasında yatırım eşyalarına öncelik verilmesi prensibi bütün ekonomistlerce anlaşılmaktadır. Tarih, tüm sanayi ülkelerinin gelişiminin ağır sanayiye yaptıkları yatırım miktarına doğrudan bağımlı olduğunu göstermektedir. Ele alınan ülkede, yatırım eşyaları sanayinin genişlemesi üretimin diğer sektörlerinin de gelişmesini mümkün kılar....

...

...Bu olgular karşısında, Polonya'nın 6 Yıllık Planının, kısıtlı finans kaynakları daha küçük yatırım ve göreceli olarak daha az kaliteli işçi gerektiren hafif sanayiye Polonya'ya cazip kılarken ağır sanayinin gelişmesine esas önemi vermesi doğrumudur?

Cevap çok basittir. Polonya, genişlemiş ve modernleşmiş bir tarımla, milli gelirin ana parçasını sanayiden elde eden bir sanayisel-tarımsal ülke haline gelebilmek için sanayisinin yeterli bir kısmını yatırım eşyaları, yani makina üretimine ayırmak zorundadır. Yüksek derecede sanayileşmiş batı ülkelerinin ekonomistlerinin bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde uzun süredir savundukları görüşlerin tersine bir ülkenin gerçek sanayileşmesi, türünden bağımsız olarak sanayi kuruluşlarının, mesela tamamıyla ithal makina veya yedek parçalara ve hatta yabancı teknik uzman ve mütehassıslara dayanan sanayi dallarının mevcudiyetiyle mümkün değildir. Böyle bir ülke sanayileşmiş sayılmaz. Sadece sanayisinin önemli bir parçası için gerekli makinaları kendisi üretebildiğinde, başka bir deyişle sanayinin en önemli dallarının gelişmesini kendisi başarabildiğinde sanayileşmiş bir

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

ülke haline gelinir. Bunu yapabilmek için de ağır sanayi, demir, çelik, kimya ve makina sanayi olmalıdır.

...

3. Sanayi üretiminde bu kadar hızlı bir artış, sadece ve sadece yatırım eşyalarına öncelik verildiği için mümkün oldu.

...

7. Polonya'nın sanayileşmesinin bu parlak resminde hiç gölge yok mu? Tabii ki var. 6 Yıllık Plan boyunca Polonya'da ortaya çıkan bu kadar muazzam dönüşümler sırasında, sanayi gibi çok hızlı gelişim yaşayan sektörlerde bile, ciddi eksiklik ve noksanlıkların ortaya çıkması kaçınılmazdır....

8. Polonya'nın ekonomik siyasetini uygulamakta özel kaygı yaratan konu, sanayinin hızlı gelişmesiyle kıyaslandığında gelişmesinde geri kalmış olan tarımsal üretimdir. 6 Yıllık Planın ilk dört yılında, 1950-1953, sanayi üretimi yüzde 118 ve tarımsal üretim yüzde 10 arttı. Çiftçiliğin çeşitli dalları arasında da uyumsuzluk ortaya çıktı: bu dönemde hayvancılık yüzde 23 artarken, tahıl üretimi, kısmen kötü biçim nedeniyle, sadece yüzde 2 arttı. Bu hiç de tatmin edici bir durum değildir, bilhassa sanayi üretiminde ve dolayısıyla da halkın tüketiminde ortaya çıkan artış dikkate alınırca....

9. Daha önceleri kısmen çalışmakta olan yüzbinlerce kişinin üretime sokulması, kitlelerin yaşamındaki bu büyük değişim ülkedeki tüketim miktarını büyük oranda artırdı. Çiftçilerin gerçek gelirleri (kişi başına) çok düşük olan savaş öncesinin dörtte üçü oranında, ve tarım dışında çalışanların ise yüzde 40 arttı. Bu, tüketimde sağlıklı bir artış sağlar, ki bu, tüketim eşyaları, bilhassa da yiyecek üretiminde yaratılan bir artışla baş başa gitmelidir. 1952-1953 yılları üretimin artan talebi karşılayamadığını açıkça gösterdi.

10. Bu zorluklar—sanayisel üretimde daha önce değinilen eksiklikler ve aşırılıklar gibi—şu veya bu şeyin geçici eksikliğini hisseden sağlıklı bir organizmanın büyüme sancılarıdır....

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

11. Hükümetin 1953 sonları ve 1954 başlarında devreye soktuğu tüketim eşyalarının, bilhassa da tarım ürünlerinin üretimini hızla artırmayı amaçlayan bazı tedbirleri bu problemler ve eksiklikler için bazı çözümler sağladı. Her ne kadar nüfusun gerçek gelirinde hissedilir bir artış görülmekteyse de, Halk Polonya'sının ekonomik siyasetinin hedefleri açısından bu yeterli bir artış değildir.

Yeniden inşanın ilk 7-8 yılında ve gelişmemizin ilk aşamalarında bazı eksiklikler kaçınılmazdı. Sermaye birikiminin milli gelire oranı dörtte birden fazla olmak zorundaydı, yoksa, başka türlü Polonya'yı yıkımdan, durgunluktan ve ekonomik gerilikten hızlı bir şekilde kurtarmak mümkün olmayacaktı. 1953-1954 arasındaki dönüm noktasında 6 Yıllık Planın hedeflerinin ana hattıyla tamamlanmasının sayesinde bu miktarı düşürmek hali hazırda mümkündü, ve sermaye birikimi 1955'te mill gelirin yüzde 20'sinden fazla olmayacak. Bu otomatikman milli gelirin tüketim kısmını artırır, böylece de nüfusun yaşam standardını bugüne kadar olandan daha hızlı bir tempoda artırır. Üretimin, nüfusun artan satın alma gücünün taleplerini karşılayabilmesi için, tarımsal üretimin artırılmasına özel bir önem veriliyor—hem Devlet Çiftliklerinde, hem de ko-operatif ve özel çiftliklerde—ve aynı zamanda sanayide de tüketim eşyalarının üretimi artırılıyor.

12. Böylesi direktifler (bazı yabancı gözlemcilerin sık sık ve yanlış olarak savunduklarının tersine) Polonya'nın ekonomik siyasetinin genel prensiplerinden bir uzaklaşma değildir. Bu siyaset, esas olarak ülkemizin sanayileştirilmesine yönelmiştir. Bu yönde daha yapılacak çok şey var ve bu çerçevede yatırım eşyaları üretiminin belli bir kesimi daha önemli bir yer tutmaya devam ediyor. Bu siyaset doğruluğunu ispatladı ve bugünlerde yapılan göreceli olarak küçük değişikliklerin tek amacı, bu siyaset uygulanırken ortaya çıkan uyumsuzlukları ve aşırılıkları ortadan kaldırmaktır. Polonya milli ekonomik siyasetinin amaçları kendilerini ispatladılar ve Polonya halkının büyük bir çoğunluğu bu siyaseti anlıyor ve

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

takdir ediyor. Bu prensiplere uymak, Polonya halkının daha başlangıçtan ileri sürdüğü amaçlara tedricen varmasını mümkün kılacaktır: tüm Polonya halkının sürekli artan maddi ve kültürel ihtiyaçlarının maksimum tatmini.

(Sf. 32-63)

Polonya Yabancı Diller Basımevi. İngilizce. Varşova.
1955.

EKLER

1. İKİNCİ DÜNYA SAVAŞINDAN SONRA KAPİTALİZMİN GENEL KRİZİ

Bu hususta durumun 1952’de nasıl olduğunu J. V. Stalin’den öğrenelim.

“İkinci Dünya Savaşı’nın ve bu savaşın ekonomi üzerindeki etkisinin en önemli sonucu, bir tek, evrensel dünya pazarının çözülmesi olmuştur. Bu da, dünya kapitalist sisteminin genel bunalımının daha sonraki ağırlaşmasını belirlemiştir.

İkinci Dünya Savaşı, dünya kapitalist sisteminin genel bunalımından doğmuştu. Savaşa katılan iki kapitalist ittifaktan herbiri, hasmını yenmeyi ve dünya üzerinde egemenlik kurmayı umuyordu. Bunalıma bu şekilde çare aramaktaydılar. Amerika Birleşik Devletleri en tehlikeli rakipleri olan Almanya’yı ve Japonya’yı safdışı ederek, yabancı pazarları, dünyanın hammadde kaynaklarını eline geçirmek ve dünyada egemenlik kurmak peşindeydi.

Oysa savaş umutlarını gerçekleştirmedi. Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya, Fransa gibi üç kapitalist devletin rakibi olarak Almanya’nın ve Japonya’nın safdışı edildikleri doğrudur. Ama öte yandan Çin’in ve Avrupa’daki halk demokrasisi ülkelerinin kapitalist sistemden koptuğu ve Sovyetler Birliği ile birlikte, kapitalist cepheye karşı, güçlü ve tek bir sosyalist cephe kurdukları görüldü. İki karşıt cephenin varlığının ekonomik sonucu şu olmuştur ki, bir tek ve evrensel dünya pazarı çözülmüş ve böylece günümüzde birbirine karşıt olan iki dünya pazarı ortaya çıkmıştır.

Şunu not edelim ki, Fransa ile birlikte Amerika Birleşik Devletleri ve Büyük Britanya, kuşkusuz iradeleri dışında, eskisine paralel yeni dünya pazarının kurulmasına ve pekişmesine neden olmuşlardır. “Marshall Planı”na katılmamış

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

bulunan SSCB'ni, Çin'i, ve Avrupa halk demokrasisi ülkelerini ekonomik bir ablukayla boğabileceklerini sanmışlardır. Gerçekte ise, boğulmak şöyle dursun, yeni dünya pazarı sağlamlaşmış oldu.

Bununla birlikte, bu işte esas olan, elbette ekonomik abluka değildir, aslında, bu ülkelerin savaştan sonra ekonomik yönden bir ortaklık kurarak ekonomik işbirliğini ve yardımlaşmayı sağlamış olmalarıdır. Bu işbirliği deneyimi göstermiştir ki, halk demokrasislerinin Sovyetler Birliği'nden sağladıkları kadar etkili ve teknik nitelikte bir yardımı, hiç bir kapitalist ülke sağlayamazdı. Gerçekten bu yardım son derece ucuz ve teknik bakımdan birinci sınıftan olmakla kalmamaktadır. Gerçek şudur ki, bu işbirliğinin temelinde her şeyden önce birbirine karşılıklı olarak yardım etmenin ve genel ekonomik bir kalkınmaya erişmenin içten isteği bulunmaktadır. Sonuç olarak: bu ülkelerin sanayiinde son derece yüksek bir gelişme düzeyünü gözlemlemekteyiz. Güvenerek diyebiliriz ki, sanayide böyle bir gelişme düzeyünü ile bu ülkeler az sonra kapitalist ülkelerden meta ithal etmek gereksinmesini duymayacaklardır, üstelik kendi üretim fazlalarını ihraç etmek gereksinmesini duyacaklardır.

Bunun sonucu olarak (Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya, Fransa gibi) başlıca kapitalist ülkelerin güçlerini dünya kaynaklarına uygulayış alanları genişlemeyecek, ama azalacaktır; dünya pazarları karşısındaki durumları ağırlaşacak ve işletmeler, üretimlerini daha da kısmak zorunda kalacaktır. İşte dünya pazarının çözülmesi sonucunda dünya kapitalist sisteminin genel bunalımının ağırlaşması özellikle bu anlama gelir.

Kapitalistler bunu çok iyi kavramaktadırlar, çünkü SSCB ve Çin gibi pazarların kaybını hissetmemek mümkün değildir. Bu zorlukların çarelerini "Marshall Planı"nda, Kore Savaşında, silahlanma yarışında, sanayiin askerileştirilmesinde aramaktadırlar. Ancak, bu, boğulmakta olan ve bir saman sapına tutunmak isteyen insanın davranışına benzer.

Bu durumda iktisatçıların karşısına iki soru çıkıyor:

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

a) Stalin'in, kapitalizmin genel bunalımı döneminde pazarların nispi sağlamlığı hakkında, İkinci Dünya Savaşından önce ifade ettiği bilinen tezinin hala geçerli olduğu iddia edilebilir mi?

b) Lenin'in, çürümesine karşın "kapitalizmin bütünü ile eskisine göre çok daha hızlı geliştiği" hakkında 1916 ilkyazında ifade ettiği ünlü tezinin hala geçerli olduğu iddia edilebilir mi?

Bence iddia edilemez. İkinci Dünya Savaşının yarattığı yeni koşullar karşısında bu iki tezin eskimiş olduğunu kabul etmek gerekir.

J. V. Stalin, Son Yazılar. Sol Yayınları, İkinci Baskı. (Sf. 84 - 86.)

Görüldüğü gibi, Stalin'e göre, kapitalistlerin pazarlarını daraltan iki zıt dünya pazarının oluşmasının bir sonucu olarak kapitalizmin genel krizi derinleşmiştir ve bu kriz, Halk Demokrasilerinin kapitalistlerin pazarlarını daha da daraltacak olan hızlı sanayileşmelerinin bir sonucu olarak daha da derinleşecektir. Dolayısıyla da iki teze getirilen değişiklikler.

Stalin'in bu fikirleri SBKP'nin 20. Kongre'sinde saldırıya uğramıştır.

Kruşçef, Şepilov ve Mikoyan'dan okuyalım:

"Şurası vurgulanmalıdır ki, Marksizm-Leninizm yandaşları için kapitalizmin genel bunalımının tamamıyla durgunluk, üretimin ve teknik ilerlemenin durması demek olduğu anlayışı daima yabancıydı. V. İ. Lenin kapitalizmin genel çürüme eğiliminin, şu veya bu zaman diliminde teknik ilerlemeyi ve üretimin artmasını dışlamadığını belirtmişti. "Bu çürüme eğiliminin", diye yazıyor Lenin, "kapitalizmin hızla büyümesini dışladığını düşünmek yanlış olacaktır; hayır, tek tek sanayi dalları, burjuvazinin tek tek katmanları ve tek tek ülkeler,

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

emperyalizm çağında bu eğilimlerin kah birini, kah diğerini az ya da çok güçlü bir şekilde gösterirler.” Bundan dolayı kapitalist ekonomiyi dikkatle izlememiz gerekiyor. Lenin’in emperyalizmin çürümüşlüğüne ilişkin tezini basitleştirilmiş şekilde kavramayıp, bilakis dünyadaki teknik ilerleyişin kazanımlarından sosyalizmin çıkarı uğruna yararlanmak için kapitalist ülkelerdeki bilim ve tekniğin ortaya koyduğu en iyi şeyleri öğrenmeliyiz.

(Sf. 128-129)

Parti Kongre Raporları. İnter Yayıncılık. 1989. (N.S. Kruşçof’un 20. Kongreye Raporundan)

“Fakat bundan kapitalist üretimin düzenli bir şekilde gerilediği şeklinde basit sonuçlar da çıkarmamalıyız. Marksist-Leninistler, emperyalist çağda kapitalizmin çürümesinin üretici güçlerin “kavanoza kapatılması” anlamına geldiği, teknik ilerlemeye son verildiği şeklindeki yanlış ve bilim dışı görüşleri, sürekli olarak reddetmişlerdir.

(Sf. 6)

D.T. Şepilov’un SBKP 20. Kongresi’ne Konuşması. 16 Şubat 1956. İngilizce.

Soviet News Yayınevi. Londra.

“Bugünkü kapitalizmin ekonomik durumunu incelerken, Stalin’in “SSCB’nde Sosyalizmin Ekonomik Sorunları”ndaki tezlerinden herhangi bir yardım elde edeceğimiz şüphelidir, veya—ABD, İngiltere ve Fransa ile ilgili olarak—dünya pazarının parçalanması ile “bu ülkelerdeki üretim hacminin azalacağı” tezi ne kadar doğrudur? Bu iddia, günümüzün karmaşık ve çelişkili kapitalizmi olgusunu ve savaştan bu yana

* Lenin, Seçme Eserler, c.I, s. 871, Dietz Verlag.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

birçok ülkedeki kapitalist üretimin büyümesi gerçeğini açıklamamaktadır.

Merkez komitesinin raporunda da belirtildiği gibi, Lenin 1916'daki emperyalizm üzerine eserinde, emperyalizmin yasalarını mükemmel bir şekilde açıklamış ve kapitalizmin gerilemesinin üretimde hızlı bir gelişmeyi dışlamadığını, emperyalizmin çağında sanayinin çeşitli dallarının ve çeşitli ülkelerin, bu eğilimlerden birini ya da diğerini, az veya çok oranda göstereceğini belirtmiştir.

Tüm gerçekler bu Leninist tezlerin hiç bir şekilde eskimemiş olduğunu göstermektedir.

Bu meyanda , “Ekonomik Sorunlar”daki diğer tezler de az biraz yakından incelendiğinde, ekonomistlerimizden Marksist-Leninist bir bakış açısıyla derinliğine inceleme ve eleştirel bir gözden geçirme talep ettiklerinin kolayca görülebileceğini belirtmeliyiz.

(Sf. 20)

A. I. Mikoyan'ın SBKP 20. Kongresi'ne Konuşması. 16 Şubat 1956. İngilizce.

Soviet News Yayınevi. Londra.

Kruşçef ve Şepilov'un eleştirileri yeterince açık. Stalin'in “Ekonomik Problem..” yapıtını bilenler kimin eleştirildiğini kolayca anlarlar. Mikoyan'ın eleştirisi daha da açık, eleştirilenin Stalin ve Stalin'in yukarıdaki görüşleri olduğu bariz. Bu eleştirilerde teknik konusunda edilen laflar gerçek amacı saklamak için edilmiştir, çünkü Stalin kapitalizmin yeni ve derinleşen genel krizi hakkındaki görüşlerini belirtirken üretim tekniğiyle ilgili bir fikir ileri sürmüyor, dahası o aşağıdaki alıntıdan da görülebileceği gibi ve yukarıdaki görüşlerinde teknik gelişmeyi ön gören militarizme değinmesi nedeniyle, açıktır ki üretim tekniğinde gelişmeyi dışlamıyor:

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

“İşte, birçok örnek arasında “göze çarpan” bir tanesi: Kapitalist rejimde tekniğin hızlı ilerlemesini belirten ve kapitalizmin pratiğinden ve tarihinden çıkartılan olayları herkes bilmektedir, o zamanlar kapitalistler kendilerini ileri tekniğin savunucusu, üretim tekniğinin gelişmesinin devrimcileri olarak gösterirlerdi. Ancak aynı zamanda, kapitalist rejimde tekniğin gelişmesinin duraksamalara uğradığını gösteren bambaşka biçimde olgular da bilinmektedir, kapitalistler, o zaman da, yeni tekniğin gelişmesi karşısında tutucu bir tavır takınmakta, çok kez el ile yapılan çalışmaya baş vurmaktaydılar. Bu gözle görünür çelişkiyi nasıl açıklayabiliriz? Bunu ancak günümüz kapitalizminin temel ekonomik yasası ile, yani kârın azamisini elde etme zorunluluğu ile açıklayabiliriz. Yeni teknik kendisine daha büyük kârlar gösterince kapitalizm ondan yanadır. Yeni teknik kendisine artık daha büyük kârlar sezdirmezse, kapitalizm, elle yapılan çalışmaya dönüş yanlısıdır.”

J. V. Stalin, Son Yazılar. Sol Yayınları, İkinci Baskı.
(Sf. 93-94)

O, üretimde bir artışı da dışlamıyor. Onun ortaya koyduğu olgu o günün şartlarında kapitalizmin eskiden olduğu kadar hızlı gelişemeyeceği ve muazzam bir pazar problemiyle, pazarlarda sürekli bir sebatsızlıkla karşı karşıya oldukları olgusudur.

Eleştirmenlerin gerçek amacı da işte tamı tamına Stalin'in vardığı bu sonuçları yadsımaktır, daha doğrusu bu sonuçlara yol açan şartları değiştirmektir. Gelin bu şartların neler olduğuna, bu hainlerin neleri değiştirmek istediklerine bir göz atalım.

“Sonuç olarak: bu ülkelerin sanayiinde son derece yüksek bir gelişme düzeyünü gözlemlemekteyiz. Güvenerek diyebiliriz ki, sanayide böyle bir gelişme düzeyünü ile bu ülkeler az sonra kapitalist ülkelerden meta ithal etmek gereksinmesini duymayacaklardır, üstelik kendi üretim fazlalarını ihraç etmek gereksinmesini duyacaklardır.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varkı?

Bunun sonucu olarak (Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya, Fransa gibi) başlıca kapitalist ülkelerin güçlerini dünya kaynaklarına uygulayış alanları genişlemeyecek, ama azalacaktır; dünya pazarları karşısındaki durumları ağırlaşacak ve işletmeler, üretimlerini daha da kısmak zorunda kalacaktır. İşte dünya pazarının çözülmesi sonucunda dünya kapitalist sisteminin genel bunalımının ağırlaşması özellikle bu anlama gelir.”

Tüm bunlar doğru ise, bunlardan çıkan sonuçlar da doğrudur, itiraz edilemezler, hiç kimsenin de her hangi bir itirazının olması için hiçbir neden yoktur, yani yukarıda değinilen iki tez artık geçerliliğini yitirmiştir. Fakat biz biliyoruz ki, eleştirmenler kendi siyasetleri üzerinden bu olguları tersine çevirdiler—halk demokrasilerinin ve SSCB'nin sanayileşmesinin hızlı temposu durduruldu ve onlar bu siyasetlerini sürdürmek istiyorlar. Kendilerinin üretmeye başladıkları şartlarda Stalin'in tezleri geçerliliğini yitirir, geçersizdir, artık doğru değildir. Yanlış olan Stalin'in görüşleri değil. Olan şu ki, revizyonistler bu tezlerin üzerinde şekillendiği şartları değiştirdiler ve değiştirmeye devam etmek istiyorlar. Eleştirmenlerin sözleri ancak SSCB ve Halk Demokrasilerinden kapitalistlerin pazarlarına gelen tehlikenin, bu ülkelerin hızlı sanayileşme tempolarının, ortadan kalkması şartlarında bir anlam taşırlar. Bu eleştiriler için aslında kapitalist ülkelere bu tehlikenin ortadan kalktığına bir ilanı ve kaçınılmaz olarak kapitalizmin hayatının uzatılması olgusuna teorik bir zemin hazırlığıdır. Bu amacın kaçınılmaz ve bütünlüklü bir diğer parçası da kapitalistlerle birlikte SSCB'inde kapitalizmin restorasyonudur.

Okur Stalin'in o sözde savunucularından hiçbirinin de bu eleştirilere karşı çıkmadığını bilmelidir. Ayrıca bu Kruşçev'in şu gayri meşhur gizli konuşmasının bir parçası da değildi. Bu, Stalin'in pratiğine karşı daha önceden açık ve doğrudan başlatılmış olan saldırıya takiben yapılmış, onun teorisine karşı açık ve doğrudan bir saldırıydı. Okur, bazı türden

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Stalin savunucuları için önemli olanın Stalin'in şahsına yapılan saldırılar olduğunu farketmiş olmalıdır. Gizli konuşmadı, bilmiyorduk vb. diyen tipler bunlardır. 20. Kongre'de ve öncesinde Stalin'in teori ve pratiğinin, onun ismine ve yazılarına açıktan açığa değinilerek saldırıya uğratılması bunlar için önemli değildir. Bu saldırılarda Stalin'in "Ekonomik Problemler.." ve onun komünizmi inşa planının saldırıya uğradığını görmek için daha neye ihtiyaç vardır? Mikoyan bu görüşlere açıktan saldırmıyor mu? Kruşçef ve Şepilov bu fikirlere dolaylı yoldan saldırmıyor mu? Evet, saldırıyorlar. Teori ve pratiğimize hücum edilmekte olduğunu görmek için bir "Stalinist" in daha nelere ihtiyacı vardır? Hiçbir şeye! Sadece bir oportünist uzlaşmacı, sadece bir hain bu şartlarda sessiz durabilir ve dahası onlarla işbirliği yapabilir.

2. KOMÜNİZME GEÇİŞİN BARIŞÇIL YOLU

Mao'nun ve 1970'lerin ikinci yarısına kadar onunla birlikte aynı yolda yürümüş olan Enver'in destekleyicilerinin bir diğer önerisi de şudur: sosyalizme geçişin barışçıl yolu tezini 20. Kongrede Kruşçef formüle etti, halbuki Mao ve Enver buna karşı çıkmış olan çok büyük devrimcilerdi.

Yalan. Tamamıyla yalan. Proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesinin yadsınmasında bunların hepside bir ve aynıdır. Okuyalım:

**D.T. Şepilov'un SBKP 20. Kongresi'ne
Konuşması.
16 Şubat 1956. İngilizce.**

“Avrupa'daki Halk Demokrasileri'nde yer alan muazzam sosyal değişiklikler sırasında halk kitleleri ve Komünist ve İşçi Partileri pek çok yeni ve özel şeyler üretti. Çin'deki sosyalist devrimin gelişmesi ise daha da özeldir. Halk İktidarının devrimci kuruluşundan sonra Çin Komünist Partisi Marksizm-Leninizm'i yaratıcı bir şekilde uygulayarak, Çin'in şartlarında, Yoldaş Mao Zedung'un belirttiği gibi “sadece bireysel mülkiyet sosyalist, kolektif mülkiyete değil, kapitalist mülkiyet de sosyalist mülkiyete barışçıl metodlarla, yani ikna ve eğitim metodlarıyla değiştirilebilir.” sonucuna vardı. Halkın vahşi düşmanı komprador burjuvaziyi yalıtıp, zararsız hale getirdikten sonra Çin Devleti, çeşitli şekilleriyle özel mülkiyeti adım adım sosyalist mülkiyete dönüştürüyor.

Marksizm bilgileri kitaptan gelme ukalalar için, sömürücülerin mülkiyetinin sosyalist mülkiyete dönüştürülmesi sorununa böylesi bir yaklaşım Marksist-Leninist prensiplerin en basit haliyle karikatürize edilmesidir, halbuki bu eylemdeki yaratıcı Marksizm-Leninizm'dir, Marksist diyalektiğin Çin Komünist Partisi Tarafından Çin'in somut şartlarına ustaca, cesurca ve zeki bir uygulanışıdır.

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

Hiç şüphe yok ki, gelecekte, milyonların yaratıcı çabaları kapitalizmden sosyalizme geçişin çok da daha farklı şekillerini yaratacaktır.

Bu bağlamda, Yoldaş Kruşçef'in raporunun "Günün Enternasyonal Gelişmelerinin Bazı Temel Sorunları" bölümünde ileri sürülen ilkeler, bunlar arasında çeşitli ülkelerde sosyalizme geçişin şekilleri konusundaki ilkeler, çok büyük teorik ve pratik öneme haizdirler.

(Sf. 12-13)

Soviet News. Londra.

Buharin, sınıf mücadelesi teorisi yerine, yeni Sovyet şartlarında, proletarya diktatörlüğü şartlarında kulakların sosyalizme barış içinde dönüşeceği teorisini ileri sürmüştü. Yeni Buharin, Mao Zedung aynı teoriyi yeni Çin şartlarında ileri sürüyor—burjuvaziyi eğitim ve ikna yoluyla dönüştürecekmiş. Tabii ki, Sovyet Revizyonistleri bu tür yoldaşlarının davasını desteklemekte geri kalmıyorlar. Kruşçef'in barışçıl geçiş teorisi Mao'nun Buharinci teorisini çok iyi kullanıyor. Ne de olsa onun teorisi de Buharin'in kulakların sosyalizme sınıf mücadelesi olmadan dönüşmesi teorisinin bir türüdür.

3. GERÇEK İNANÇLILAR

Kilise insanın ve dünyada yaşayan tüm varlıkların bundan beş on bin sene kadar önce Allah, pardon “God” tarafından yapıldığını söylemişti. Daha sonra Dünya’da atmış milyon yıldan da önce yaşamış dinazorların fosilleri bulunmaya başlandı. Hani tüm canlıları Allah, pardon “God” bundan beş on bin sene önce yapmıştı? Ne önemi var ki canım. God’mu bu lafları eden? Değil! Orta çağın kilisesi. Herşeyi, dinzorları da God yaptı. Ondan sonra “gördüğümüz canlıları God yapmadı, onların tümü çok basit canlı türlerinden evrim yoluyla türediler” diyen ve bunu ispatlayan evrim teorisi ortaya çıktı. Hah hah, saçmalığa bakınız, tabii ki tüm canlıları God yaptı, hem sonra onlar evrim yoluyla basit canlı türlerinden türedilerse bile o evrime uğrayan basit hayat türünü kim yaptı? God tabii ki! Hem siz kim oluyorsunuz da biz yüce insanların maymundan türediğini iddia ediyorsunuz? Engels kimya biliminin hayatın başlangıcı sorunsalını çözeceğini ortaya koymuştu. ...Öyle de oldu. Kimya bu sorunu çözdü. Hayatın doğuşu amino asitlerin oluşumuyla başlar. O bir kimyasal reaksiyondur. Eee. Ne olmuş ki? Amino asitleri oluşturmak için kimyasal reaksiyonlara giren atomları ve molekülleri kim yaptı? God tabii ki! Bildiğimiz evren Büyük Patlama’nın ürünüdür ve atomlar vb. ondan sonra oluşmaya başladılar. Eee. Ne yapalım yani? Büyük Patlamayı kim yaptı o zaman? Hele hele bizim elimizin altında, bir milyon doları bastırdık mı, Büyük Patlama öncesi yer ve zamanın olmadığını, yer ve zamanın Büyük patlama ile başladığını söylemeye hazır profesörler olduktan sonra biz gayet rahatlıkla ispatlayabiliriz ki, herşeyi yoktan var eden Yüce Allah, pardon “God Almighty” vardı, vardır ve var olacaktır ve Büyük Patlamayı yapanda odur. Başka bir deyişle tabii bilimler God’un yaratılıştaki rolünü gerilere doğru itip durdular, şimdi de Büyük Patlamaya ve öncesine kadar ittiler.

Önemi yok. God daha hala vardır. Büyük patlamadan önceki yersiz ve zamansız bir yerlerde ve bir zamanlarda, işte

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

o şeylerde, God vardır ve büyük Patlamayı da yaratmıştır. Varsın ondan sonrasına karışmasın. Önemi yok.

Oh be. God'u kurtardık. Şimdi rahatladık işte.

Yer ve zaman vardılar, varlar ve var olacaklar. Onların birliği harekettir. Hareketin en basit farklılaşması çekme ve itmedir. Eğer madde hareketten farklı olarak ele alınacaksa, o farklılaşmış hareketin birliğidir. Madde, itme ve çekmenin birliğidir. Evrende, sonsuz ve sonsuz olarak değişerek hayat dahil, bildiğimiz ve madde hakkındaki bilgimiz geliştikçe ileride öğreneceğimiz maddenin tüm türlerini oluşturan, yer ve zamandan başka birşey yoktur. Büyük Patlama ve büyük patlamadan bugüne kadarki tüm gelişmeler yer ve zamanın sonsuz hareketinde küçük ve geçici bir dönemden ibarettir. Yer ve zamanın başlangıcı ve sonu yoktur. Onlar vardı, varlar ve var olacaklar.

Allah'ın, pardon God'un varlığını korumak isteyen her akıllı idealist herşeyden önce dikkatleri insan tarihinin incelenmesinden uzaklaştırmaya çalışır. Çünkü God'un yaratılışı sorunsalının gerçek çözümü insanlık tarihinde gizlidir, bilginin gelişmesi tarihinde gizlidir, tabiatın tarihinde değil. İnsanlık tarihinde God fikrinin insanoğlu tarafından ne zaman, hangi tarihte üretildiğini üç aşağı beş yukarı kesin olarak tespit edebiliriz. İkinci olarak, akıllı idealist farkındadır ki esas cevaplanması gereken sorun sonsuzluk sorunudur. Çünkü dünyanın en aptal adamı bile God yer ve zamandan önce var ise bunun nasıl mümkün olduğunu, yer ve zaman olmadan var olan bu varlığın nasıl mümkün olduğunu ve onu kimin yarattığını soracaktır. Cevap sonsuzluğa baş vurmak zorundadır. God vardı, vardır ve var olacaktır. Nerede? Sonsuzlukta. İyi ama nerede ve ne zaman? Sonsuz dedi adam duymadınız mı yahu? God sonsuz ruhtur. Bu ruh vardı, vardır ve var olacaktır. Herşeyi yoktan var eden odur. Şimdiki Büyük Patlamanın varlığını öğrendik, bu büyük patlamayı yoktan yaratan işte odur.

Sürekli karşımızda duran seçim şundan ibarettir. Ya madde sonsuzdur: vardı, vardır ve var olacaktır. Veyahutta

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

madde hakkındaki bilgimiz geliştikçe yaratıcılık görevi sürekli gerilere itilmekte olan bu ruh. Hepimiz bunlardan birini seçmek zorundayız. Başka bir seçenek gerçekten yoktur. Her ne kadar “bilim adamı” isek de, birkaç milyon dolar verirsiniz, ispatlanmış olan maddenin sonsuzluğu yerine bu ruhun sonsuzluğunu seçebiliriz. İyi ama, maddenin ispatlanmış sonsuzluğu yerine ruhun sonsuzluğunu seçmemiz için birileri niye bize milyonlarca dolar versin ki? Eğer herşey değişirse, içinde yaşadığımız sosyal şartlarda değişmelidir, özel mülkiyet değişmez, sonsuz bir olgu değildir. Sonu gelecektir. Milyonların sahibi olanlar bu sonun gelmesini istemiyorlar. İslamik, Hristiyan vb. diğer kültürel şekilleriyle sonsuz ruh fikri bu sınırlı bayların sınırlı olan ve sınırlı herşeyin kaçınılmaz mantığının ürünü olarak yok olacak olan özel mülkiyetlerini korumalarında çok büyük bir yardımcıdır. Herşey sınırlıdır ve dolayısıyla her şeyin bir sınırı vardır. Doğan herşey ölmek zorundadır.

God bile ölecek, çünkü insanlık tarihinin ispatladığı gibi, insanlar onu kendilerine bakarak ve kendilerine benzeterek yarattılar. İnsanlar şeyleri ve olayları izah etmek için ona ihtiyaç duymadıklarında o da ölecek. Şu anda, gözlerimiz önünde ölüyor. Büyük Patlamadan sonra ona ihtiyaç ve yer yok. Herşey izah edilmiş durumda. Büyük patlamadan öncede ona gerek yok. Yer ve zaman Büyük Patlama ile başladılar. Onlar değişti ve büyük patlamaya yol açan şartları yarattılar. Genişlemekte olan evren içine çöktüğünde yeni bir Büyük Patlamaya yol açacak olan benzer şartları yaratacak. Dairesel hareket diyalektik olan hareketin en genel kanunlarından biridir. Dairesel hareket bize hareketin ve dolayısıyla yer ve zamanın sonsuzluk şeklini verir.

God'un gerçek inanları ile God'a inanmadıklarını söyleyen sözde Marksistler arasındaki bağıntı da nedir ki? (İnanmayınız. Onların teorisi daima God'a inanmayan idealizme yol açar ve “God Almighty”nin son sığınağı da orasıdır). Bağ şudur: burada oturup Kruşçef, Mao ve Enver'in attıkları her adımı takip edip onların Troçkist, Buharinci hainler

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

olduklarını ispatlayabilirsiniz. Ama gerçek inananlar onları savunmak için daima bir kaçış yolu bulacaklar. Bunlardan bazıları, epey itelendikten sonra büyük hatalar yapan büyük Marksist teorisini ürettiler. Onlara, iyi ama niye Mao ve/veya Enver büyük hatalar yapmış büyük Marksist de Kruşçef değil diye sorduğumuzda Mao ve Enver'in Stalin'i savunmasına değinirlerdi. O zaman bunlara Kruşçef'in ve bilhassa Breznev'in Stalin'i tıpkı bunlar gibi Stalin'in komünizmi inşa planını çarpıtarak "savunduğunu" gösterdiğimizde, bu seferde onların devrimci oldukları teorisini geliştirdiler. Sanki tartışılan onların "devrimciliğiymiş" gibi. Burada Marksizmi tartışmaktayız "yoldaş". Onlara, Mao ve Enver'i "devrimci" yaptığını iddia ettikleri şeylerin hiç de özel şeyler olmadığı, devrimci şiddet vb. türünden laflamadan, retorikten ibaret olduğu ve bu laf salatasının pek çok "devrimci" türünün ortak dili olduğu, bunların Marksistleri anti-Marksistlerden ayıran bir zemin oluşturmadığı gösterilince bu seferde "köprü" teorisini ürettiler. Mao ve Enver, Kruşçefçilerle devrimci bir zeminde savaşılarak Kruşçef revizyonizminden Leninizme bir köprü oluşturdular. Bu köprü teorisi Luxemburgculardan ödünç alınmıştır. Onlar Luxemburgizmin hiç değilse sosyal-demokrasiden Leninizme bir köprü oluşturduğunu ileri sürüyorlardı. Şöyle cevaplandırıldılar: Siz ne köprüsünden bahsediyorsunuz kardeşim. Eğer bu köprü'nün bir ayağı sosyal-demokraside, bir ayağı da Leninizm'de ise, böyle bir köprü kurmak için herşeyden önce Leninizme sahip olmanız lazım. Ve bir kere Leninizm varsa, Leninizm'i sosyal-demokrasi ile birleştiren böyle bir köprüye kimin ihtiyacı var? Luxemburgcular önce Lenin'le savaştılar, Leninizmin oluşmasına karşı savaştılar ve şimdi de Leninizm'i sosyal-demokrasie bağlayan bir köprü olmak istiyorlar. Çok teşekkürler, ama hayır. Leninizmin birincil kuralı böylesi köprüleri yıkmaktır. Böylesi köprülerle savaşmayanlar sosyal-demokrasie geçerler.

İşte böyle. Bizim gerçek inananlarımız Mao ve Enver'in çürümüş tahtalardan inşa edilmiş köprüsünden

Bir Öncelliğin Ne Önemi Varki?

vazgeçmemekte kararlıdırlar. Onlar gerçekten inananlardır. İşte, God ile, Stalin'e karşı savaşın, anavatanımıza karşı savaşın gerçek inananları olan bizim "devrimci" oportünistlerimiz arasındaki bağ budur. Ne yaparsak yapalım, God'larını ne kadar teşhir edersek edelim, onların God'larını ne kadar "büyük patlama"nın dışına itersek itelim, onlar onları büyük patlamanın dışında da savunmanın bir yolunu bulacaklardır. Sınıf mücadelesinin mantığı bunu talep ediyor. Bu kişiler kendilerini burjuvaziye bağlayan köprülerden vazgeçemiyorlar.

Veya Marks'ın Prudon'a değinirken yaptığı alıntının deyimiyile:

***"wo Begriffe fehlen
Da stellt zur rechten Zeit ein Wort sich ein"***

***Bir fikir yenildiğinde
orada, tam zamanında, yeni bir fikir ortaya atılır.***

Capital V.I. P. 74. English Edition.
Lawrence & Wishart, London. 1974.